

Державний вищий навчальний заклад
“Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

Економічний факультет

(назва інституту, факультету)

Кафедра обліку і оподаткування

(повна назва кафедри)

БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

Бакалавр

(освітній рівень)

на тему: **Облік, аудит та економічний аналіз грошових
коштів на підприємстві**

Виконав: студент 4 курсу, групи ОО-42
напряму підготовки (спеціальності)

071 Облік і оподаткування

Курляк М.В.

Керівник: д.е.н., проф. Шеленко Д.І.

Рецензент: к.е.н., доц. Криховецька З.М.

Івано-Франківськ – 2021р.

Державний вищий навчальний заклад
“Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

Факультет Економічний факультет

Кафедра обліку і аудиту

Освітній рівень бакалавр

Напрямок підготовки (Спеціальність) 071 Облік і оподаткування
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____
(підпис)

Баланюк І.Ф.
(прізвище, ініціали)

“12” жовтня 2020 р.

ЗАВДАННЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Курляк М.В.
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: Облік, аудит та економічний аналіз грошових коштів на підприємстві

керівник роботи: д.е.н. доцент Шеленко Д.І.
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

2. Перелік питань, які потрібно розробити: дослідити сутність і теоретичні основи класифікації грошових активів; розглянути визначення та порядок оцінки грошових коштів та їхніх еквівалентів; вивчити нормативно-правове забезпечення обліку та аудиту грошових коштів; розглянути особливості організації обліку грошових коштів; дослідити організацію та методику аудиту грошових коштів; вивчити методику обліку операцій з руху грошових коштів; запропонувати напрями вдосконалення обліку грошових коштів; проаналізувати ефективність використання грошових коштів; розробити заходи щодо підвищення якості здійснення аналізу та аудиту грошових коштів з використання інформаційних технологій.

3. Дата видачі завдання 13.10.2020 р.

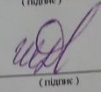
КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Теоретичні основи організації обліку, аналізу та контролю грошових коштів	19.02.2021 р.	Виконано
2	Організаційно-методичні аспекти обліку грошових коштів на ВКФ "ІНТЕМ"	16.03.2021 р.	Виконано
3	Напрямки вдосконалення аудиту та аналізу грошових коштів на ВКФ "ІНТЕМ"	16.04.2021 р.	Виконано

Студент

(підпис)Курляк М.В.
(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)Шеленко Д.І.
(прізвище та ініціали)

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Економічний факультет
Кафедра обліку і оподаткування

ВІДГУК

наукового керівника, доктора економічних наук, доцента,

Шеленко Діани Іванівни

на дипломну роботу студента 4-го курсу групи ОО-42

Курляка Михайла Володимировича

на тему:

“Облік, аудит та економічний аналіз грошових коштів на підприємстві”

Представлена бакалаврська кваліфікаційна робота присвячена дослідженню практичних та теоретичних аспектів облікових процесів, аудиту та економічного аналізу грошових коштів на підприємстві. Без грошових коштів жодний суб'єкт господарювання не може здійснювати свою діяльність, тому важливим питанням постає правильність ведення їхнього обліку та контролю у вигляді аудиторських процедур.

У процесі написання було здійснено аналіз наукових праць, за допомогою якого розкрити досліджуване питання.

Дипломна робота виконана на основі використання матеріалів діяльності ВКФ “ІНТЕМ” за 2018-2020 рр.

Метою роботи є дослідження, узагальнення та висвітлення теоретичних, методичних і практичних засад ведення обліку, аудиту та аналізу грошових коштів підприємства за-для пошуку напрямів їх покращення.

Перший розділ роботи окреслює сутність грошових коштів, як економічного та облікового об'єкта на підприємстві, автором розглянуто нормативно-правове забезпечення, яке регламентує формування інформації у балансі підприємства.

Другий розділ роботи включає особливості методики організації обліку грошових коштів, а також у роботі запропоновано шляхи їхнього вдосконалення.

Третій розділ роботи присвячено дослідженню організації та методики аудиту грошових коштів, проведено аналіз ефективності використання грошових коштів на підприємстві ВКФ "ІНТЕМ".

Поряд з позитивними сторонами роботи у бакалаврській роботі доцільно було надати більш ґрунтовні практичні рекомендації щодо удосконалення методики проведення аудиту та аналізу грошових коштів. Відмічені недоліки і зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку дипломної роботи.

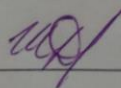
Загальний висновок дипломна робота Курляка М.В. на тему: "Облік, аудит та економічний аналіз грошових коштів на підприємстві" виконано відповідно до вимог кафедри обліку і оподаткування ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника".

Робота може бути допущена до захисту, а її автор заслуговує на присудження першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 – "Облік і оподаткування".

Рекомендується до захисту з оцінкою "відмінно".

Науковий керівник

доктор економічних наук, доцент
професор кафедри теоретичної і
прикладної економіки
ДВНЗ "Прикарпатський національний
університет ім. В. Стефаника"

Д. І. Шеленко

"18" травня 2021 р.

РЕЦЕНЗІЯ

на бакалаврську роботу студента групи ОО-42

ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника”

Курляк Михайла Володимировича

на тему: **“Облік, аудит та економічний аналіз грошових
коштів на підприємстві”**

Актуальність теми. Важливою умовою успішного здійснення підприємницької діяльності є своєчасне і повне проведення розрахунків з постачальниками за придбані товарно-матеріальні цінності, працівниками за їхню працю, державними установами і фондами при сплаті податків та обов’язкових платежів. Ці операції можливі за наявності відповідних фінансових ресурсів, грошових коштів на рахунках та в касі підприємства. Крім цього, гроші та їх еквіваленти вважаються важливим інвестиційним ресурсом, що приносить додаткові доходи. А тому належні їхній облік є запорукою успішності ведення будь-якої господарської діяльності.

Основною метою роботи є узагальнення теоретичних даних і наведення пропозицій щодо вдосконалення процесу розкриття інформації про грошові кошти та проведених подальших аналітичних процедур на основі цієї ж інформації.

Об’єктом дослідження є процес розкриття інформації про грошові активи в обліку, проведення аудити та здійснення аналітичних процедур.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та організаційно-методичних норм та методів пов’язаних з обліком, аудитом та аналізом грошових коштів та їхніх еквівалентів на підприємстві.

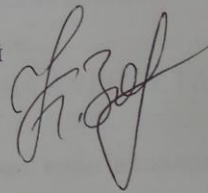
Самостійні розробки і пропозиції автора. Дипломна робота є самостійним дослідження автора з обраної тематики. Слід відзначити належне оформлення дипломної роботи, послідовність та логічність викладення матеріалу; повноту, достовірність інформації; використання

діаграм, рисунків та таблиць, що полегшує сприйняття матеріалу, посилює його доказовість.

Загальний висновок: дипломна робота Курляка М.В. на тему: "Облік, аудит та економічний аналіз грошових коштів на підприємстві" є завершеним, самостійно проведеним науковим дослідженням, має наукову і практичну цінність, за змістом та оформленням відповідає вимогам МОН України, а її автор заслуговує на присудження першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 – "Облік і оподаткування"

Рецензент:

к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів
ДВНЗ "Прикарпатський національний
університет ім. В. Стефаника"
"18" травня 2021 р.

Криховецька З.М.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	9
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ ГРОШОВИХ КОШТІВ	12
1.1. Економічна сутність та класифікація грошових активів.....	12
1.2. Визнання та порядок оцінки грошових коштів та їхніх еквівалентів	18
1.3. Нормативно-правове забезпечення обліку та аудиту грошових коштів ..	22
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ НА ВКФ “ІНТЕМ”	29
2.1 Особливості організації обліку грошових коштів	29
2.2 Методика обліку операції з руху грошових коштів	34
2.3 Удосконалення обліку грошових коштів	40
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ АУДИТУ ТА АНАЛІЗУ ГРОШОВИХ КОШТІВ НА ВКФ “ІНТЕМ”	46
3.1 Організація і методика аудиту грошових коштів підприємства.....	46
3.2 Аналіз ефективності використання грошових коштів	51
3.3 Удосконалення аудиту та аналізу грошових коштів з використанням інформаційних систем	58
ВИСНОВКИ	63
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ... Помилка! Закладку не визначено.	
ДОДАТКИ	71

ВСТУП

Актуальність теми. Жодне підприємство не може обійтися без грошових ресурсів та стабільного руху грошових активів. А тому у процесі управління виникає потреба у інформаційному забезпеченні грошових активів, оскільки це ресурс, який, по суті, являються кров'ю підприємства, що забезпечує його невинну господарську діяльність та можливість отримання прибутку, внаслідок чого й коректність розкриття інформації про цей актив у різних видах звітності має дуже важливе значення.

Розкриття сутності грошових активів та їх еквівалентів, їхня класифікація, облікові процедури та методики організації обліку грошових активів, а також і аналіз розглядали такі вчені-економісти: Н.Я. Микитюк, О.С. Височан, С.М. Остафійчук, Н.В. Прохар, Я.В. Соколов, О.М. Ромашко, С.М. Семенова, О.М. Шпирко, Б.А. Балацюк, В.В. Мартиненко, Н.Г. Здирко, А.П. Бондар, С.Р. Парді, Є.С. Подаков та інші. Водночас лишається чимало невирішених питань, які насамперед пов'язані з аналізом, адаптацією національних стандартів до міжнародних, запровадження новітніх технологій, прилаштування обліку грошових активів до потреба сучасного суспільства, яке все більше починає усвідомлювати вагомість грошових коштів, як економічного ресурсу.

Об'єктом дослідження є процеси розкриття інформації про грошові активи в обліку, проведення аудити та здійснення аналітичних процедур.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та організаційно-методичних норм та методів пов'язаних з обліком, аудитом та аналізом грошових коштів та їхніх еквівалентів на підприємстві.

Метою роботи є узагальнення теоретичних даних і наведення пропозицій щодо вдосконалення процесу розкриття інформації про грошові кошти та проведених подальших аналітичних процедур на основі цієї ж інформації.

Для досягнення поставленої цілі виокремлено такі завдання:

- вивчення економічної сутності та класифікації грошових активів та їхніх еквівалентів для цілей обліку на підприємстві;
- дослідження процесу визнання та порядку оцінки грошових активів;
- опис методики організації облікових та аудиторських процедур щодо грошових коштів;
- вивчення теоретичних основ аналізу грошових активів;
- аналіз документального оформлення розрахункових операцій;
- пізнання специфіки нормативно-правового регулювання обліку грошових коштів;
- опис організації та методики ведення обліку грошових активів на ВКФ “ІНТЕМ”;
- аналіз ефективності використання грошових ресурсів на ВКФ “ІНТЕМ”.

Під час написання дипломної роботи були використані такі методи дослідження як: спостереження, опитування, узагальнення при отриманні інформації з підприємства ВКФ “ІНТЕМ”, групування, класифікації й порівняння, які сприяли визначенню поняття “гроші”, “грошові кошти”, “еквіваленти грошових коштів”, а також розкриттю їхнього місця й ролі в обліково-аналітичному процесі, індукція, синтез, дедукція та аналіз у з’ясуванні організаційно-методичних особливостей ведення обліку грошових коштів.

Інформаційними джерелами для проведення дослідження є законодавчі та нормативні документи, матеріали науково-практичних конференцій та інші відповідні літературні джерела.

Практичне значення одержаних результатів. Окремі результати дослідження впроваджено у практичну діяльність підприємства ВКФ “ІНТЕМ”, зокрема це пропозиції щодо здійснення регулярних аналітичних процедур для аналізу стану грошових коштів на підприємстві.

Структура та обсяг дипломної роботи. Дипломна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи становить 76. У наведених матеріалах міститься 8 рисунків і 10 таблиць, які подано на 18 сторінках. У список використаних джерел входять 59 найменувань, вміщені на 6 сторінках, 5 додатки займають 12 сторінок.

РОЗДІЛ 1.

Теоретичні основи організації обліку, аналізу та контролю грошових коштів

1.1. Економічна сутність та класифікація грошових активів

Щоб на достатньому рівні збагнути сутність грошових коштів та їхніх еквівалентів, спочатку потрібно озвучити дефініцію самих “грошей” з наукової точки зору.

І так в одній з фундаментальних робіт відомого закордонного науковця та економіста Джефрі Інгема “Природа грошей” надано ось таке визначення грошам: “Гроші – це одна з невід’ємних складових соціуму, на пару з письмом та змогою рахувати, те, на чому ґрунтувалося саме існування людства при зародженні найперших цивілізацій на Близькому Сході в долині річок Тигр і Євфрат кілька тисяч років тому, й те, що прямо зараз буквально таки змушує наш глобалізований світ «обертатися»” [1, с. 5-6]. Загалом це є досить таки цікавим визначення поняттю “гроші”, тим паче що саме таке формулювання обґрунтовується автором тим, що гроші є водночас мірою вартості певного товару, предмету чи речі так і способом або ж навіть інструментом, за допомогою якого люди можуть взаємодіяти між собою та отримувати бажане.

Для ефективного функціонування будь-якого суб’єкта господарювання потрібна певна сума грошових коштів, за допомогою яких і проводиться операційна діяльність підприємств чи інших суб’єктів господарської діяльності. Також на грошових коштах і їхній сутності базується такий економічний термін, як “ліквідність”, що показує наскільки швидко будь-який актив підприємства може перетворитися у грошові кошти та їхні еквіваленти, цебто стати найліквіднішим активом.

Щодо визначення самої суті грошових активів у нормативно-правовому розрізі, то національні стандарти бухгалтерського обліку подають одне визначення, а міжнародні стандарти подають дещо інше.

Так згідно з НП(С)БО 1 під грошовими коштами слід розуміти готівку, кошти на рахунках у банку та депозити до запитань [2]. А відповідно до МСБО 7 до грошових коштів входять готівка в касі та депозити до запитання [3]. Себто ми бачимо, що існують певні розбіжності у трактуванні суті грошових коштів, оскільки за міжнародними стандартами ними виступають гроші у касі та депозити до запитання, а за національними стандартами те саме, тільки ще кошти на рахунку в банку. Тобто кошти на рахунках у банку у міжнародній практиці не вважаю грошовими коштами, а лише їхніми еквівалентами, та тим не менш ця незначна розбіжність у трактуванні не дозволяє стверджувати, що безпосередньо у процесі ведення обліку існують значні відмінності.

Характеризуючи грошові активи для цілей обліку потрібно брати до уваги, що це є оборотний актив, котрий перебуває у власності підприємства і безпосередньо використовуються для провадження підприємницької діяльності. Також варто зауважити, що ці активи є найліквіднішими ресурсами підприємства, себто вони вже є реальними грошима, за які можна купувати всі необхідні речі для здійснення виробничої діяльності, або ж навіть краще сказати, що за них можна придбати все, що забажає підприємство. Певно, це і є однією з найхарактерніших рис грошових активів, що й виокремлює їх з-поміж інших активів суб'єкта господарювання [4, с. 289].

Та втім, при обліку грошових активів на підприємстві, окрім самих же грошових коштів, беруться до уваги еквіваленти грошових коштів та загалом грошові потоки на суб'єкті господарювання. І саме правильна, повна, достовірна, своєчасна та компетентна оцінка, класифікація та узагальнення інформації про ці аспекти господарської діяльності підприємства забезпечить належне ведення обліку грошових коштів.

Зазвичай більшість науковці у своїх роботах надають перевагу класифікації грошових потоків, а ніж сих грошових коштів, та втім усе ж певна класифікація грошових активів існує. Тому що якраз класифікація структурує грошові кошти, у тому числі їхніх еквівалентів, відповідно до найрізноманітніших інформаційних потреб користувачів. Так у науковому товаристві можна знайти за такою чи досить подібною класифікацією наведену у рис. 1.1 [5].

Рис. 1.1. Класифікація грошових коштів за різними ознаками для цілей їх обліку

* Джерело: [5, с. 65; 6, с. 23-24; 7, с. 115].

Щодо класифікації за видами валюти, можна зауважити, що вона

досить зрозуміла і просто, тобто є кошти у національній, якщо брати Україну – це гривні, та валюти інших країн, якими підприємство володіє за-для своєї операційної діяльності.

Класифікація за місцем зберігання базується на тому, що гроші у касі та на рахунку у банку не завжди можна використати однакою чиною і тому науковцями було запропоновано розрізняти грошові кошти ще за такою ознакою.

Класифікація за призначення полягає у тім, що кожне підприємство може вести дуже різносторонню діяльність, унаслідок чого у його володінні можуть опинитися кошти, які воно може використати тільки з певною, так зване цільове фінансування, і окрім цього ж цільового фінансування є звичні кошти, якими підприємство може користуватися, як завгодно.

Класифікація за джерелами надходження можна розтлумачити, як те, що ніщо не приходить нізвідки, себто джерела формування, утворення грошових коштів теж грають роль в обліку [8, с. 302].

І стосовно класифікації за формою існування, то ця класифікація досить таки схожа на ту, що за ознакою місця зберігання, адже підприємство зберігає свої готівкові кошти саме у касі, а безготівкові на рахунках у банку.

А з іншої сторони до грошових коштів ще існують їхні еквіваленти, тож згідно з НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” еквіваленти грошових коштів – короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошових коштів і які характеризуються незначним ризиком зміни їх вартості [2]. Утім, у МСБО 7 “Звіт про рух грошових коштів” поняття “еквіваленти грошових коштів” не обмежуються лише фінансовими інвестиціями, бо також до них включають певні інші короткострокові та високоліквідні інвестиції [3].

Ясно ж річ, що грошові еквіваленти є чимось усередненим між грошовими коштами та поточними фінансовими інвестиціями. Фінансові інвестиції – активи, які утримуються підприємством з метою збільшення прибутку (відсотків, дивідендів тощо), зростання вартості капіталу або інших

вигід для інвестора [2]. Як бачимо, еквіваленти грошових коштів на противагу фінансовим інвестиціям мають безпосередню спорідненість із грошовими коштами, адже вони, як і останні, зберігаються для провадження операційної діяльності та погашення короткострокових зобов'язань, а не для інвестиційних абощо, однак можуть приносити певний інвестиційний дохід, як ті ж фінансові інвестиції. Також ми можемо запропонувати для ознайомлення схему, яка допоможе збагнути різницю між еквівалентами грошових коштів та фінансовими інвестиціями (рис. 1.2).

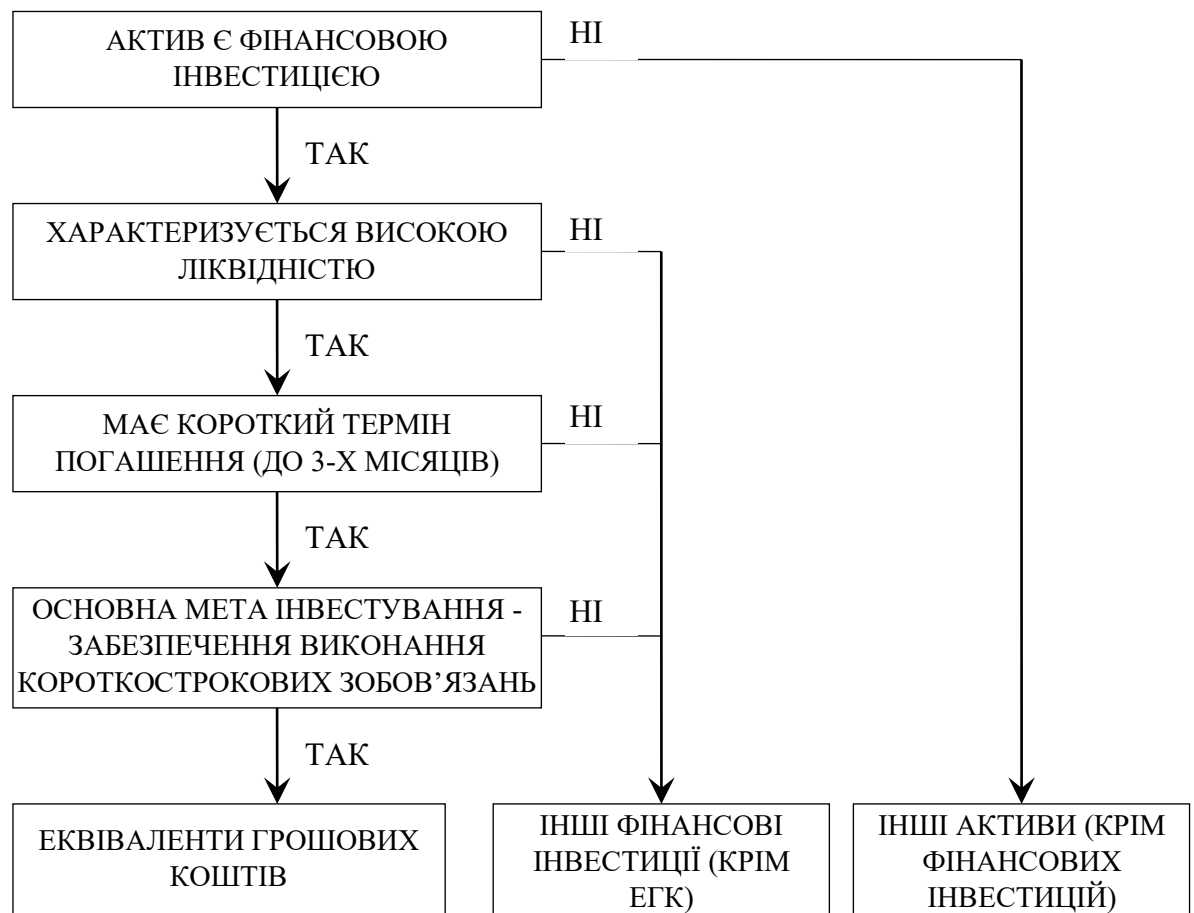

Рис.1.2. Дерево рішень для визначення належності фінансової інвестиції до категорії еквівалентів грошових коштів (розроблено на основі стандартів IAS/IFRS та US GAAP)

* Джерело: [9, с. 83].

Та камінь спотикання полягає у тому, що у НП(С)БО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" не наводиться зрозуміло й чіткого роз'яснення тієї різниці між бо поточними фінансовими інвестиціями та еквівалентами грошових коштів. Що і тягне за собою можливість не

правильного розрахунку обсягів високоліквідних активів суб'єкта господарювання, та тим самим понизити загальну якість, чи себто релевантність, аналітичних даних для потреб внутрішнього обліку [10, с. 219].

Однак в науковому товаристві уже сформувалося певна систематизована та уточнена класифікація еквівалентів грошових. Окрім цього за допомогою класифікації можна краще збагнути саму сутність грошових еквівалентів, специфіку їхньої оцінки тощо. Тому мною з низки найрізноманітніших класифікацій еквівалентів грошових коштів було запропоновано ось таку добірку, на мою думку, найвлучніших характеристик цих еквівалентів (рис. 1.3).

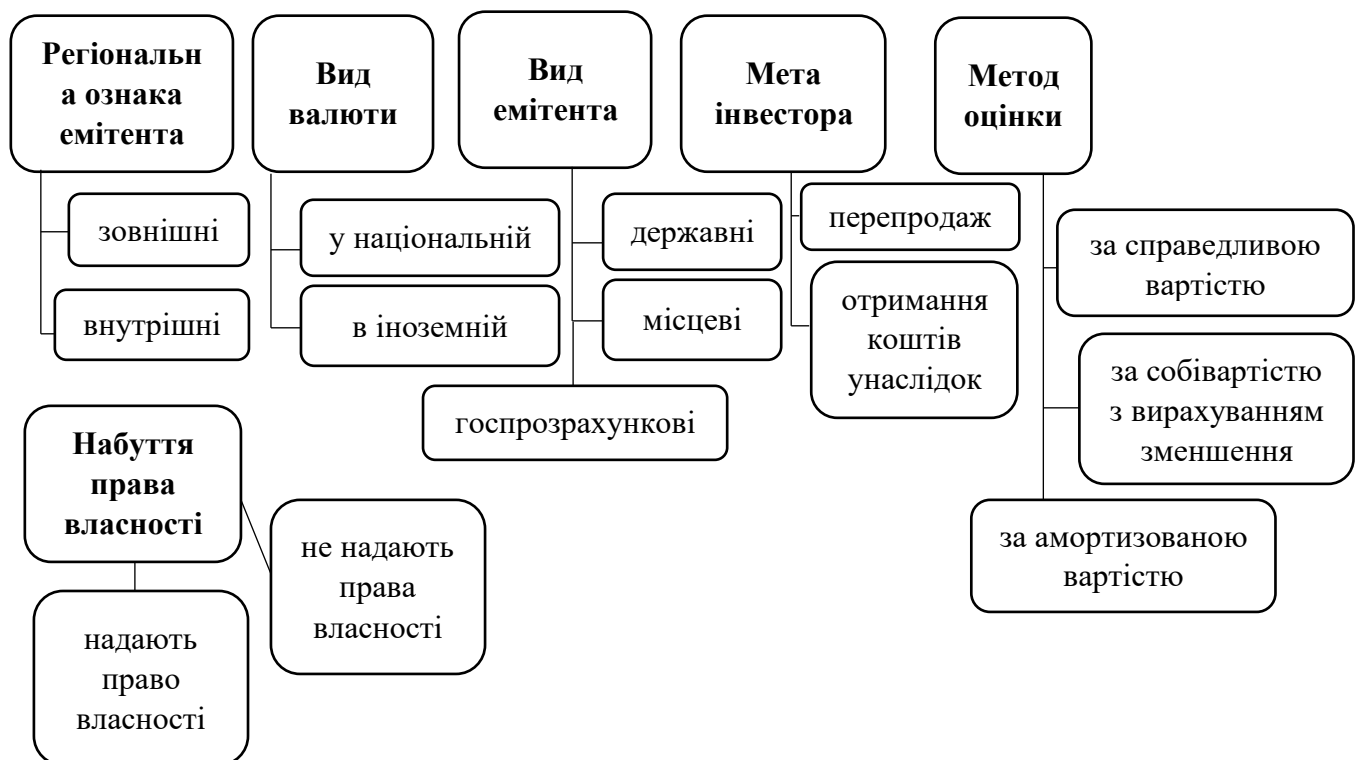

Рис. 1.3. Класифікація еквівалентів грошових коштів за різними ознаками

* Джерело: [11, с. 264-266; 12, с. 302-303].

Отже, запропонована класифікація за ознаками має якомога коректніше структурувати високоліквідні активи, такі як еквіваленти грошових коштів, з метою їхнього правильно відображення в обліку та фінансовій звітності.

1.2. Визнання та порядок оцінки грошових коштів та їхніх еквівалентів

За для висвітлення якомога достовірніших даних про фінансово-майнове становище суб'єкта господарювання та його аспекти господарської діяльності у системі бухгалтерського обліку потрібно точне вартісне вимірювання подій господарського життя. Тож від правильності оцінки, якою повинен бути охоплений увесь обліковий процес, залежить як визначення вартості майна підприємства так і обчислення величини фінансових результатів від його діяльності [13, с. 55].

Визнання, висвітлення, оцінка – усе це є невід'ємними складовими облікового процесу грошових коштів. Навіть ці речі слугують фундаментом для всього обліку пов'язано з грошовими активами на підприємстві, адже це є тим першим етапом ведення обліку без якого і не відбудеться наступних.

Ключовим питання в обліку грошових активів є їхня оцінка, і щодо цього дуже гідно та лаконічно висловився вельмишановний професор Я.В. Соловко: “Поза грошовою оцінкою немає і не може бути системи бухгалтерського обліку” [14, с. 198]. Та перед їхньою оцінкою потрібно визнати і документально підтвердити факт надходження тих чи інших грошових активів у власність підприємства. А для коректного визнання активів зазвичай використовують або національні положення, або ж міжнародні стандарти, в яких і описується чим же ж саме є грошові кошти та їхні еквіваленти, що і дозволяє адекватно визнати їхній факт надходження та у подальшому зробити оцінку, та за потреби, навіть інвентаризацію цих активів.

Так першочерговим завдання є документальне оформлення надходження грошових коштів на підприємства, якщо це каса, тоді

оформлюється відповідний прибутковий ордер і заноситься запис в обліковий реєстр, а якщо, наприклад, кошти за надану послугу надходять на розрахунковий рахунок у банку, тоді в системі “клієнт-банк” створюється про це запис, який можна документально відобразити у виписці з рахунку за потрібний користувачеві період [15, с. 103].

Також варто зазначити, що однією з базових заporук стабільного фінансового становища суб'єкта господарювання є надходження грошових коштів, що, власне, й забезпечує покриття його поточних зобов'язань. І от саме від обсягів і швидкості грошового обігу, ефективності керування ним залежать платоспроможність та ліквідність суб'єкта господарювання.

Згідно загально прийнятої бухгалтерської теорії оцінка грошових активів проводиться під час безпосереднього оприбуткування за первісною вартістю, себто фактичною. Опісля дані про кількість та наявність грошових коштів узагальнюються на рахунках третього класу плану рахунків. А дані про наявність та рух цих грошових коштів, накопичені на рахунках третього класу, далі через систему реєстрів, узагальнюються в управлінській і фінансовій звітності суб'єкта господарювання, і найбільше у звіті про рух грошових коштів.

У свою чергу ефективне організування контролю за грошовими коштами та їхніми еквівалентами мусить базуватися на чітко установлених, зрозумілих та прозорих догмах чи принципах. Л.А. Ніколай та Дж.Д. Базлі сформуливали у своїх працях три основні догми ефективного контролю грошових коштів: невідкладне внесення готівкових грошових коштів на банківські рахунки, здійснення грошових виплат виключно чеками (за винятком невеликих сум) та банківська звірка [16, с. 15].

Однак, над трактування і сутністю принципів контролю також розмірковували й інші наукові, наприклад, П.Д. Кіммеля, Д.Е. К'єсо та Дж.Дж. Вейгандта. Детальніше стосовно їхньої точки зору роз'яснено у табл. 1.1.

Повернувшись до оцінки грошових коштів, то на відміну від усієї решти активів грошові кошти мають один вид оцінки – номінальну, або так би мовити, вартість, котра вказана на грошовому знаку або числиться за банківським рахунком і анітрохи не залежить від матеріальної цінності власне носія: паперу, металу, пам’яті тощо [17, с. 221-222].

Таблиця 1.1

**Принципи контролю за грошовими надходженнями і видатками
згідно П.Д. Кіммеля, Д.Е. К’есо та Дж.Дж. Вейгандта**

Принципи	Контроль над	
	грошовими надходженнями	грошовими видатками
1	2	3
Встановлення відповідальності	Лише визначені особи (касири) мають санкціонований доступ до отримання грошових коштів	Лише визначені особи (касири) мають дозвіл підписувати чеки
Розподіл обов’язків	Отримують грошові кошти, здійснюють бухгалтерські записи по цих операціях та зберігають грошові кошти різні особи	Санкціонують і здійснюють платежі різні особи; особи, які підписують чеки не мають права здійснювати бухгалтерські записи по цих операціях
Методика документування	Використання авізо по грошових переказах (отриманого, скажімо, поштою), записів в журналах по грошових коштах та депозитних сліпів	Використання наперед пронумерованих чеків, нумерація при цьому повинна бути послідовною; кожен чек повинен мати підтверджуючий рахунок
Фізичний, технічний та електронний контроль	Зберігання готівки в сейфах та банківських сховищах; обмеження доступу до ділянки зберігання; використання касових апаратів	Збереження банківських чеків у сейфах, з обмеженим доступом; друк чекових сум машинним способом лише з використанням чорнил, що не змиваються
Незалежна внутрішня перевірка	Щоденний перерахунок грошової виручки контролером; щоденна звірка касиром загальної грошової виручки із залишками на банківському рахунку	Звірка чеків та рахунків; щомісячне узгодження банківських звітів
Інше	Встановлення зобов’язань осіб, що мають справу з грошовою виручкою; періодичний відпочинок працівників; щоденна здача готівки в банк	Пропечатування рахунків штампом “оплачено”

* Джерело: [18, с. 213].

Оцінка еквівалентів грошових коштів у свою чергу залежить від часу, на котрий вона і здійснюється, та власне різновиду виду грошових еквівалентів (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Оцінка вартості еквівалентів грошових коштів за їх видами

Час оцінки	Вид еквівалентів грошових коштів	Оцінка еквівалентів грошових коштів
Придбання	Куплені за грошові кошти	Ціна при купівлі + комісія + митні платежі + податки, збори та інші обов'язкові платежі + інші витрати пов'язані з купівлею
	Отримані у зв'язку з обміном на цінні папери	Справедлива вартість відданих цінних паперів
	Отримані в обмін на інші активи	Справедлива вартість відданих активів
Вибуття	Грошові еквіваленти, котрі безпосередньо перебувають на балансі суб'єкта господарювання в невеликій кількості та утім мають відносно значну балансову вартість	Вартість одиниці кожного цінного паперу (або одного виду)
	Грошові еквіваленти, котрі безпосередньо перебувають на балансі суб'єкта господарювання у великій кількості та утім мають відносно невелику балансову вартість	Середньозважена вартість
На дату балансу	Геть усі види еквівалентів грошових коштів, окрім тих, що виступають у статусі інвестицій та утримуються підприємством до їх погашення	Справедлива вартість. Та у разі, якщо справедливую вартість визначити достовірно не вдається, то у такому випадка – за собівартістю з урахуванням зменшення корисності
	Інвестиції, що володіє ними підприємством до їх погашення	Амортизована собівартість фінансових інвестицій

* Джерело: [19; 20, с. 114].

Для якомога достовірнішої оцінки еквівалентів грошових коштів виділяють два методи визначення справедливої вартості:

- ринковий – він базується на ринковій вартості активу і, на сам перед, актуальний у разі наявності відкритого та активного ринку.

- технічний – він базується на застосуванні одного з наступних способів оцінки: використання в якості справедливої ціни останньої

аналогічної угоди або ж зіставлення з поточною вартістю будь-якого іншого фінансового інструменту подібного за властивостями.

Однак варто додатково зазначимо, що саме ринкова ціна є найобґрунтованішим показником справедливої вартості розглянутих еквівалентів.

Вірна оцінка є тим одним з низки факторів, що найбільше сприяють творенню еластичної та багатогранної облікової системи на підприємстві та його структурних підрозділах.

1.3. Нормативно-правове забезпечення обліку та аудиту грошових коштів

Бухгалтерський облік за своєю суттю є обов'язковим видом обліку, котрий ведеться будь-яким суб'єктом господарювання. Фінансова, податкова, статистична та інші види звітності, що використовують грошовий вимірник, ґрунтуються саме на даних бухгалтерського обліку.

А нормативно-правове забезпечення обліку – це сукупність нормативно-правових актів найвищих гілок влади у державі (законодавчої, виконавчої та представницької), Міністерства фінансів України, інших міністерств та відомств і кожного підприємства зокрема, які забезпечують повноцінне функціонування та динамічний розвиток бухгалтерського обліку і фінансової звітності в нашій державі [21, с. 41].

У свою чергу основними нормативно-правовими актами, котрі забезпечують здійснення обліку на підприємстві – це Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” [22], національні положення (стандарти) ведення бухгалтерського обліку, національні положення (стандарти) ведення бухгалтерського обліку в державному секторі, міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової

звітності, податковий та господарські кодекси, на додачу, з різного роду інструкціями та роз'ясненнями Державної податкової служби, міністерства фінансів України чи інших гілок виконавчої влади, детальніше про це у рис. 1.4.

Усе це різноманіття нормативно-правових актів викликане бажанням держави чітко регламентувати та стандартизувати ту сфери обліку пов'язану з обліком грошових коштів, що зазвичай дуже сильно піддається корупційним впливам з боку недобропорядних чиновників та фізичних з юридичними особами, які й займаються господарською діяльністю.

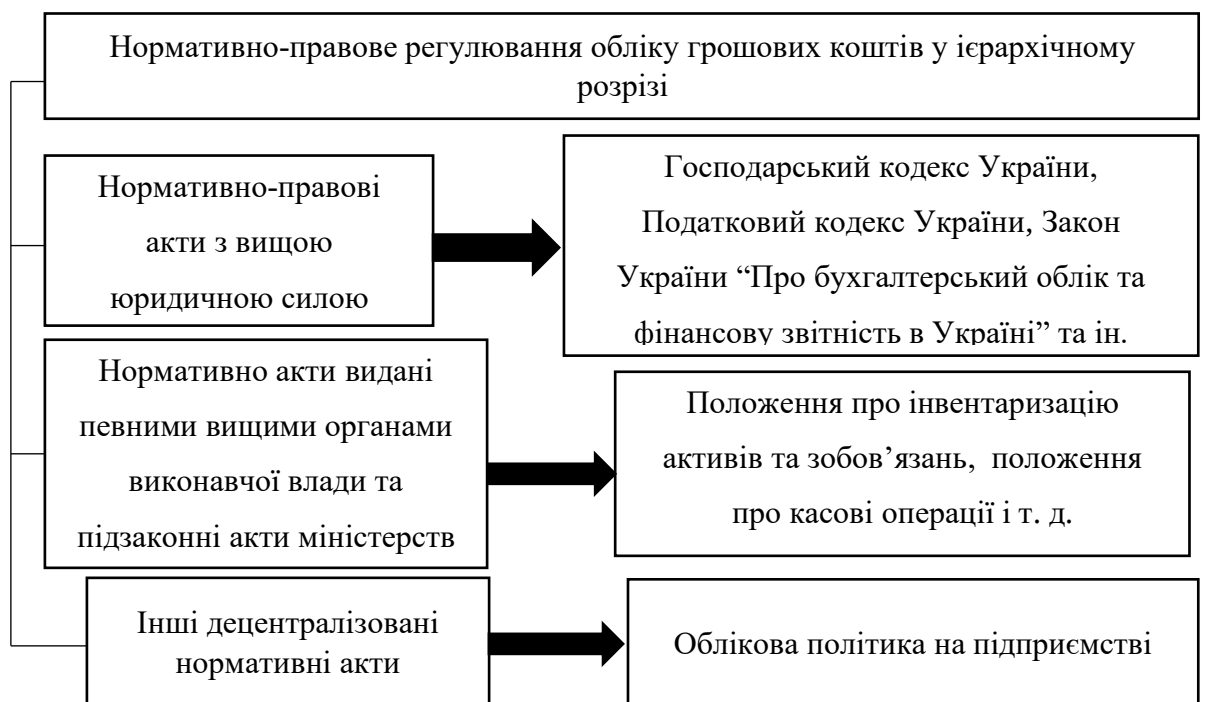

Рис. 1.4. Нормативно-правове регулювання обліку грошових коштів у ієрархічному розрізі

* Джерело: [23, с. 82].

До того ж українське національне законодавство постійно зазнає змін через необхідність його узгодження і стандартизування з міжнародним, що і стає причиною повсякчасного оглядання на нові зміни з метою зміни нормативів обліку підприємствами відповідно до все нових і нових змін у законодавстві. Установи чи підприємства, котрі провадять свою

господарську діяльність за міжнародними стандартами теж повинні коригувати параметри ведення своєї облікової діяльності згідно з тими новими положеннями, статтями чи правками, які видаються радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. При тому, що навіть сфера державного регулювання обліку для державного сектору також з кожним роком зазнає все нових і нових змін. Тому економічна, як сфера діяльності людства, невпинно розвивається та сягає все нових і нових граней, що спричиняє необхідність нормативно-правовому регулюванню адаптуватися за нею [24, с. 23-24].

Утім, як на нашу думку, ще крім вище згаданого, останнім часом все більше і більше важливості починають набувати саме безготівкові розрахунки, коли гроші між постачальником чи послугодавцем та покупцем чи послугоотримувачем за допомогою посередників, у вигляді тих чи інших банківських установ. З кожним роком весь світ стає більш глобалізованішим, що й зумовлює таке явище, як відмову від готівкових розрахунків на користь безготівкових. І тому нормативно-правове законодавство теж потребує допрацьовувань кожного року, щоб бути готовим відповідати будь-яким викликам непевного сьогодення.

Тож одним з основних нормативних актів, що регламентує бухгалтерський облік, а саме операцій з безготівковими коштами, є закони України, і в першу чергу, Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 07.12.2000р. №2121-III [25], який визначає поняття “кошти”, розкриває основні вимоги щодо банківського обслуговування рахунків та встановлює обов’язки банків щодо ідентифікації клієнтів, які відкривають рахунки, та осіб, уповноважених діяти від імені зазначених клієнтів. Також у Законі України “Про платіжні системи та переказ коштів в Україні” від 05.04.2001р. №2346-III [26] визначено перелік осіб, котрим банківські установи мають право відкривати рахунки, до того ж ним регулюється порядок, власне, відкриття рахунків, та розтлумачуються їхні види.

А стосовно уже відображення в бухгалтерському обліку і розкриття у

фінансовій звітності інформації про грошові кошти регламентує НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”, затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 [2] та Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 “Звіт про рух грошових коштів” [3].

Також відповідно до Закону України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” аудитом є перевірка публічної бухгалтерської звітності, обліку, первинних документів та іншої інформації щодо фінансово-господарської діяльності суб’єктів господарювання з метою визначення достовірності звітності, обліку, його повноти і відповідності чинному законодавству, встановленим нормативам [27].

Цебто царина аудити грошових коштів регламентується Законом України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” [27] та міжнародними стандартами аудити, котрі встановлюються, розробляються та затверджуються Радою з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів.

Невпинний розвиток цифрових технологій призводить до появи все новіших і новіших форматів та способів зберігання й обробки даних, що у свою чергу стало поштовхом до впровадження новітніх форм і видів контролю, одним з яких є така річ, як електронний аудит.

В Україні одним із перших кроків у напрямі запровадження електронного аудиту було схвалення Кабінетом Міністрів України “Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017—2020 роки”, яка передбачає проведення системної реформи у сфері державних фінансів. Зокрема, як свідчить підпункт 4 пункту 2 розділу I Плану заходів з реалізації Стратегії: “з метою підвищення якості та ефективності податкового адміністрування передбачено впровадження Мінфіном спільно з ДФС е-аудиту із застосуванням відповідного програмного забезпечення” [28].

Також враховуючи, що електронний аудит здебільшого ототожнюється з електронною перевіркою слід зупинитися на підпункті 75.1.2 пункту 75.1 статті 75 Податкового кодексу України, де визначено що документальною невиїзною позаплановою електронною перевіркою за заявою платника

податків (далі – електронна перевірка) вважається перевірка, що проводиться на підставі заяви, поданої платником податків з незначним ступенем ризику до контролюючого органу, в якому він перебуває на податковому обліку. Така перевірка здійснюється за заявою платника податків на підставі поданих ним до відповідного органу ДФС документів в електронній формі, що пов'язані з обчисленням та сплатою податків і зборів. Порядок подання документів в електронній формі для проведення електронної перевірки затверджено Наказом Міністерства доходів і зборів України від 31.12.2013 № 898 “Про затвердження форматів та Порядку подання документів в електронній формі для проведення електронної перевірки”. За результатами електронної перевірки складається довідка у двох примірниках, що надається платнику податків або його законним представникам [29, с. 38-39].

Таким чином можна стверджувати, що нормативне законодавство невинно намагаються допрацьовувати через те, що все більше підприємств починають виконувати свою облікову діяльність суто в електронному вигляді, навіть удаючись до того, що на законодавчому рівні починає врегульовуватися процес проведення такого виду незалежної перевірки, як електронний аудит.

Варто наголосити, що як законодавство у сфері аудиту, так і законодавство у сфері обліку грошових коштів потребує більшої і напрямку робляться значні кроки для пострадянської держави, але коли ґрунтовнішої гармонізації з міжнародними стандартами. Звісно, у цьому термінологія відрізняється на таких базових поняттях, як “грошові кошти” чи “еквіваленти грошових коштів”, мимоволі на думку спадає те, що наше українське законодавство потребує ще безліч правок. Навіть мусимо зауважити, що переклад нових міжнародних стандартів бухгалтерського обліку відбувається не надто оперативно, що може грожити виникнення певних не точностей і розбіжностей при веденні обліку тими підприємства, що за законом повинні вести свій облік згідно міжнародних стандартів, та тих, що добровільно перейшли на застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Утім, навіть усі пророблені кроки українськими законотворцями є дуже позитивним явищем, адже після розвалу Радянського Союзу України залишилося застаріле і непристосоване до умов відкритої ринкової конкуренції, через що довелося переписувати чи взагалі наново створювати безліч нормативно-правових актів, у тому числі й бухгалтерських стандартів.

Особливо може радувати той факт, що останні роки українська держава почала робити набагато жвавіші й активні кроки у сторону нормалізації та гармонізації внутрішньо-національного законодавства з міжнародними аналогами [6, с. 23].

Також якщо брати нормативно-правове регулювання грошових коштів на підприємстві не варто забувати й про внутрішні нормативні документи підприємства такі, як облікова політика, які підприємство повинно складати і в них зазначати конкретні аспекти, методи, способи ведення облік, які будуть застосовуватися суб'єктом господарювання за для складання податкової, фінансової та управлінської звітності.

Так у листі Міністерства фінансів України “Про облікову політику” від 21.12.2005 № 31-34000-10-5/27793 якраз і обумовлено ще до цього, що в обліковій політиці доцільно зазначати перелік методів, обліку і процедур стосовно яких передбачено кілька варіацій, а для тих моментів, де не передбачено кілька варіацій, таке не слід включати в облікову політику підприємства [30].

До прикладу, щодо аспектів ведення обліку грошових коштів, то його не надто деталізують у тій же обліковій політиці підприємства, окреслюють основні аспекти пов'язані з касовими розрахунками та безготівкового чого цілком достатньо, хоча чим підприємство більше і об'ємніше подібним аспектам надається більше уваги і вони більше деталізуються.

Окрім усього вище перерахованого однією усе ще залишається вагомою проблемою стереотипність мислення, боцім національне законодавство не потребує змін, а його інтеграція з міжнародними принципами може тільки зашкодити держав тощо. Звісно, це пов'язано із

тим, що армія в будь-якій державі є однією з найбільш традиційних інституцій із вкрай важким сприйняттям інновацій тощо. Це пов'язано із багатьма специфіками людини на пострадянському просторі, ще із радянських часів людям у голову вбивалося, що власне законодавство краще, а західне не потрібне і шкідливе. Подолати відповідні стереотипи серед простих людей та власне законотворців може лише комплексна система різноманітних впливів. Одним із яких повинно стати проведення роз'яснювальної роботи у вигляді семінарів тощо, де б людьми почали чітко і зрозуміло розповідати плюси та бенефіції від інтеграції національних облікових стандартів з міжнародними. Головним завданням такої роботи із людьми має такі стати розуміння, що українська державність потребує цього. Тому вважаємо за необхідне розробити відповідну підзаконну базу задля втілення у життя такої практики.

РОЗДІЛ 2.

Організаційно-методичні аспекти обліку грошових коштів на ВКФ “ІНТЕМ”

2.1 Особливості організації обліку грошових коштів

Діяльність будь-якого суб'єкта господарювання у сучасних ринкових умовах, по суті, являється безперервним рухом грошових коштів, котрі є одним із найважливіших і найвагоміших ресурсів підприємства.

Якщо розглянути, власне, організацію обліку грошових коштів, то вона полягає, перш за все, у послідовному впорядковуванні первинної інформації, її вчасної обробки, та створенні системи контролю за дотриманням усіх необхідних облікових процедур.

Основні складові організації обліку грошових коштів являються аспект з організації касового господарства та збереження готівки, організації обліку всіх касових операцій, організація обліку безготівкових операцій.

Організація касового господарства – це порядок дотримання відповідного обслуговування каси, підбір кадрів, організація доставки грошей з банку і виручки в банк, а також охорона каси [31, с. 105-106].

Під організацією касових операцій слід розуміти створення документообігу на підприємстві з використанням документів і дотриманням норм затверджених Положенням про ведення касових операцій у національній валюті в Україні [32] та Інструкцією про ведення касових операцій банками в Україні для банківських установ [33].

І саме з цією ціллю бухгалтер на підприємстві повинен своєчасно реєструвати усі видаткові та прибуткові касові ордеру, регулярно перевіряти дані з регістрів зі звітами касирів, та на їхній основі заповнювати відомості по рахунку 30 “Готівка”.

Також не варто забувати про дотримання певної касової дисципліни, тобто проводити систематичний контроль за процесом здачі понад лімітної

готівки з каси до банку, вчасної задачі невиплаченої зарплатні до банку та, власне, дотриманням касових лімітів, належної видачі коштів з каси таким чином, щоб вони видавалися не кому завгодно і використовувалася за призначенням.

Утім, для здійснення безпосереднього цих розрахунків з готівкою потрібно мати це приміщення, котре зветься касою, без якої підприємство не має права проводити готівкові розрахунки. Оскільки відповідно до восьмого підпункту третього пункту “Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні” касою є приміщення або місце здійснення готівкових розрахунків, а також приймання, видачі, зберігання готівкових коштів, інших цінностей, касових документів [34, с. 94].

Зазвичай каса на підприємствах тільки одна. Однак якщо у суб’єкта господарювання виникає потреба у проведенні кількох грошових операцій одночасно або ж є відокремлений певний відокремлений підрозділ, наприклад, філія у юридичної особи, тоді суб’єкт господарювання може прийняти рішення про створення додаткової каси чи навіть кількох кас. Ба навіть якщо в якомусь умовному ресторані є кілька реєстраторів розрахункових операцій, то вони теж будуть рахуватися за кілька окремих кас.

Якщо каса – це приміщення, де зберігаються грошові кошти, тоді воно має бути належним чином облаштовано, щоб захистити кошти, що там зберігаються, від зловмисників чи просто сторонніх осіб, тим паче що до каси і цінностей, що там зберігаються, повинен мати доступ тільки касир, котрий має нести повну матеріальну відповідальність за речі, що лежать у його касі.

Також варто зазначити, що для того, аби з каси підприємство могли проводитися розрахунки з покупцями, там має бути присутній реєстратор розрахункових операцій або розрахункові операції мають здійснюватися через програмні реєстратори розрахункових операцій, платіжними терміналами й іншими необхідним торговим обладнанням для відпуску

товару.

Та якщо суб'єкт господарювання не володіє РРО чи ПРРО, розрахункові операції мають проводитися за допомогою книги обліку розрахункових операцій.

Коли підприємство винаймає собі людину на посаду касира, з цією особою підписується договір про повну матеріальну відповідальність та здійснюється ознайомлення цієї людини з посадовою інструкцією касира та Положення про касові операції.

Завдання й обов'язки касира чітко прописано у Положенні про касові операції:

- касир безпосередньо здійснює приймання та видачу готівки через касу підприємства та зберігає всі прийняті цінності;
- під час здійснення операцій із готівкою касир робить записи в касовій книзі за кожним прибутковим і видатковим касовими ордерами, видатковими відомостями у день надходження або видачі готівки. При цьому він перевіряє наявність і достовірність підпису головного бухгалтера, а на видаткових документах – дозвільного напису керівника, наявність решти реквізитів на прибуткових касових ордерах і видаткових документах, а також зазначених у цих документах додатків (заяв, накладних, рахунків, довідок тощо);
- щоденно наприкінці робочого дня касир виводить залишок грошових коштів у касі підприємства та передає до бухгалтерії підприємства звіт касира (копію записів у касовій книзі) разом із прибутковими касовими ордерами та видатковими документами під підпис особи, яка здійснює контроль за веденням касових операцій;
- касир підписує прибуткові касові ордери та видаткові документи відразу після одержання або видачі по них готівки, а на долучених до них документах ставить штамп “Сплачено”. Видає квитанцію особі, яка здала готівку в касу. Ставить штамп “Депоновано” або робить відповідний запис у платіжній відомості біля прізвищ осіб, яким не здійснені в установлений

строк виплати, пов'язані з оплатою праці, складає реєстр депонованих сум, у платіжній відомості вказує фактично виплачену суму та суму, яка підлягає депонуванню, звіряє ці суми із загальним підсумком за платіжною відомістю;

- До початку інвентаризації каси касир складає розписку, якою він засвідчує, що до початку проведення інвентаризації всі видаткові та прибуткові документи на кошти, які здані до бухгалтерії, і всі кошти, що надійшли, оприбутковані, а ті, що вибули, списані за видатками;

- касир виконує обов'язки зі збереження в касі грошових документів, цінних паперів тощо [34, с. 152-153].

Важливим моментом при здійсненні касових операцій є встановлення ліміту залишку готівки в касі, себто граничного розміру суми готівки, що можу залишитися у касі у позаробочий час і забезпечити роботу на початку наступного робочого дня.

Суб'єкти господарювання самостійно встановлюють касові ліміти. А готівку, що не вписується у встановлений ліміт, передається у банк для її подальшого зарахування на розрахунковий рахунок підприємства. Ще важливим фактом є те, що як суб'єкт господарювання не встановлює ліміт каси, його ліміт буду вважатися нульовим. Цебто у кінці робочого дня всі кошти з каси повинні здаватися до банку.

Касові розрахунки можуть оформлятися і у електронному вигляді за допомогою спеціального програмного забезпечення, коли всі прибуткові, видаткові касові ордера і так далі оформлюються, заповнюються та створюються у цій програмі після чого ці документи перенаправляються до електронних реєстрів сформованих тим програмним продуктом, що використовується на підприємстві.

Прибутковий касовий ордер – первинний документ, котрим оформлюється надходження грошових коштів у касу. Видатковий касовий ордер – первинний документ, котрим оформлюється вибуття грошових коштів з каси.

Всі прибуткові та видаткові касові документи реєструються у журналі

реєстрації прибуткових та видаткових касових ордерів й інших касових документів. Проте основним документом, що застосовується для здійснення первинного обліку готівки в касі, є касова книга [34, с. 54].

Адже саме у типовій формі № КО-4 “Касова книга” суб’єкти господарювання зобов’язані відображати всі надходження та вибуття національної валюти. Аркуші такої книги нумеруються, зшиваються та скріплюють печаткою підприємства. Також головним бухгалтером та керівником підприємства підтверджується кількість сторінок у касовій книзі своїми підписами [35].

За правильністю ведення касової контроль покладений на головного бухгалтера чи іншого уповноваженого працівника.

А щодо безгрошових операцій то у сучасних реаліях усе відбувається в електронному вигляді, коли підприємство може моніторити безгрошові розрахунки за допомогою спеціального програмного забезпечення наданого банком, яким і обслуговується підприємство. З цих клієнтських програм можна отримати платіжні-доручення та виписки, котрі далі заносяться у систему того програмного продукту за допомогою на підприємстві і здійснюється облік.

А на рахунках третього класу Плану рахунків, а саме 30 “Готівка”, 31 “Рахунки у банках” та 33 “Інші кошти”, здійснюється облік грошових коштів підприємства. Деталізує данні та веде аналітичний облік за допомогою відкриття різних аналітичних рахунків кожне підприємство уже самостійно, які затверджуються у робочому плані рахунків.

Інформація щодо наявності грошових коштів для забезпечення своєчасних розрахунків із контрагентами, органами державного управління, поверненням кредитів, а також для контролю над наявністю оборотних коштів підприємства дає можливість приймати ефективніші рішення щодо забезпечення на належному рівні ліквідності та платоспроможності підприємства [36, с. 180].

Конструювання якомога раціональнішої та ефективнішої системи

обліку та контролю грошових коштів завжди повинне відбуватися з врахуванням чинного нормативно-правового забезпечення.

Усе вище сказане було сформульовано, окрім цитованих джерел, на основі досліджуваного підприємства ВКФ “ІНТЕМ”, котре займається торгівлею і кожного дня має справи з готівковими та безготівковими розрахунками. Вони ведуть автоматизований облік, як загалом, так і у тому числі облік грошових коштів за допомогою програмного продукту “1С”, що є дуже позитивним явищем, адже зараз на дворі двадцять перше століття, і тільки дурний не буде використовувати здобутки науково-технічного прогресу за-для підвищення коефіцієнта корисної дії своєї діяльності.

Також варто зазначити, що зараз на практиці більшість розрахунків відбувається у безготівковому форматі через банківські установи, як посередників. На нашу думку, уже через кілька років можна буде зовсім відмовитися від готівки при здійсненні розрахункових операцій.

2.2 Методика обліку операцій з руху грошових коштів

Методологія, перш за все, регламентована нормативно-правовим забезпеченням облікового процесу таким, як Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, інструкцією про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, Законом України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” [22], також внутрішньою нормативною документацією, а саме різноманітними наказами керівника та обліковою політикою.

Усю інформація про грошові кошти впродовж звітного періоду суб’єкта господарювання узагальнюється за групується у належних облікових регістрах, а опісля ретельної перевірки та звірки переноситься у

фінансову чи управлінську звітність.

Обліковою новацією у сфері готівкових операцій являє собою можливість застосування електронних платіжних засобів і видача за ними готівки. Окрім цього, згідно п. 12 Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, суб'єкт господарювання зобов'язаний розробити та затвердити документ внутрішньо-регламентного характеру - порядок оприбуткування готівки в касі і максимально врахувати в ньому особливості своєї діяльності, режим роботи, обсяги готівкових розрахунків, порядок здавання виручки до каси банку. На думку наукового товариства цей порядок може бути навіть виділений в окремому розділі облікової політики підприємства або бути навіть окремим додатком до наказу про облікову політику [37, с. 220].

На досліджуваному підприємстві, ВКФ “ІНТЕМ” для грошових операцій застосовують готівковий та безготівковий методи. Для готівкових розрахунків на підприємстві є спеціально облаштоване приміщення з робочим реєстратором розрахункових операцій, захищеним місцем для зберігання грошових коштів, до котрих має доступ лише касир, цебто матеріально відповідальна особа за касу. Ліміт готівки у касі становить 3150 гривень. Усі операції, унаслідок яких відбувається вибуття чи надходження готівкових коштів, оформлюються згідно чинного законодавства видатковими і прибутковими касовими ордерами відповідно. Котрі далі реєструються у електронному аналогу журналу реєстрації прибуткових і видаткових касових документів, загальна схема документування цих операцій наведена на рис. 2.1. Регулярно у касі ВКФ “ІНТЕМ” проводиться інвентаризація за участі керівника та головного бухгалтера. За останні два роки розбіжностей у облікових та фактичних даних про наявність грошових коштів не було виявлено, а це вказує на вельми високий рівень внутрішнього дисципліни та контролю на підприємстві.

Зокрема, у даного підприємства є два відкритих рахунки у АТ “ПриватБанк” та АТ “ТАСКОМБАНК”. На ці рахунки надходять кошти від

контрагентів за реалізовану продукцію, надані послуги, виконані роботи, на ці рахунки вносять готівку з каси підприємства, з них здійснюється оплата отриманих товарів, робіт, послуг, здійснюється виплата заробітної плати тощо. У першому банку у них основний рахунок, а у другому - додатковий, який майже не застосовується у господарській діяльності.

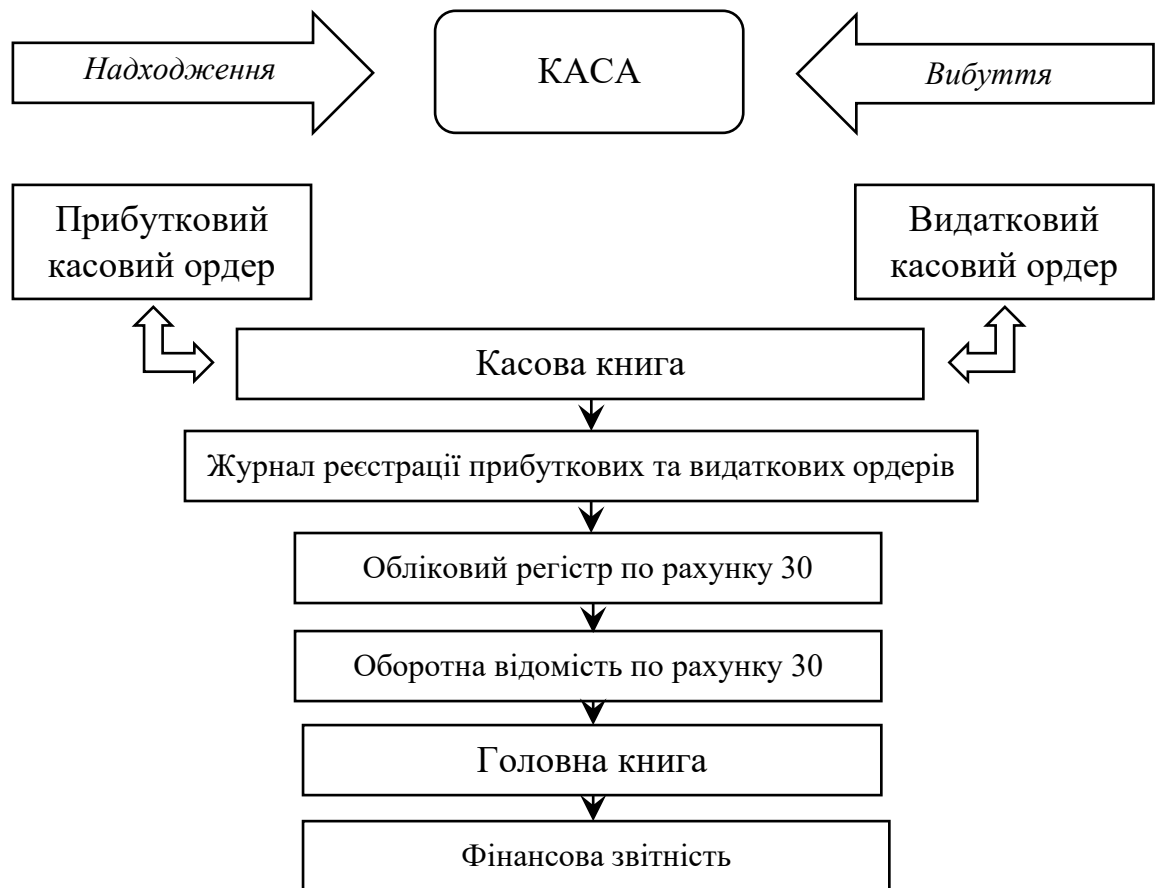

Рис. 2.1. Загальна схема документування касових операцій

* Джерело: [38, с. 25].

Також варто зазначити, що саме через банки проходить лівова частка усіх операцій пов'язаних грошовими коштами, адже розрахунки через касу та за допомогою готівки, в основному, застосовується у роздрібній торгівлі, яку дане підприємство теж провадить, але масштаби цієї торгівлі досить малі. До того ж дане підприємство та й будь-яке інше, може у будь-який зручний для них час новий розрахунковий рахунок у будь-якому банку. Ця процедура

доволі проста, щоб відкрити такий рахунок потрібно у відділення потрібного банку з копією установчого документа і заповнити заяву на відкриття рахунку, при тому що зараз у деяких банках можна зробити цю процедуру навіть у дистанційному форматі.

Однаке за розрахунково-касове обслуговування потрібно укласти додатковий договір про це на платній основі.

ВКФ “ІНТЕМ” застосовує власний робочий план рахунків, до якого входять деякі додаткові синтетичні та аналітичні рахунки та субрахунки. Перелік типових кореспонденцій з грошовими коштами наведено у табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Типові кореспонденції з обліку касових і розрахункових операцій:

№	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
Надходження готівки			
1	Знімання готівки з поточного рахунку в банку	30	31
2	Оприбуткування грошей від покупця як оплата за товари	30	36
3	Оприбуткування невикористаних коштів на відрядження або господарські потреби	30	372
4	Компенсація винною особою завданого збитку	30	375
5	Оприбуткування коштів від перепродажу акцій	30	45
6	Отримано аванс від постачальника	30	681
7	Отримання коштів за реалізовані товари покупцеві	30	70
Витрачання готівки			
1	Придбання фінансових інвестицій за готівку	14	30
2	Зарахування готівки на поточний рахунок в банку	31	30
3	Сплата авансу за товари готівкою	371	30
4	Видано готівку на відрядження або під звіт	372	30
5	Списання нестачі грошових коштів у касу на винну особу	375	30
6	Видати зарплату працівникам з каси	661	30

* Джерело: [39, с. 70].

Також конкретне досліджуване підприємство у своїй діяльності має справу з розрахунками з підзвітними особами. Готівка під звіт видається із каси конкретним особам для виконання заздалегідь обумовлених завдань та доручень. І особа, котра отримує із каси підприємства певну суму грошей на виконання певного завдання, називається підзвітною, але нею може бути тільки працівник фірми. Також існує певний список осіб, яким можуть видаватися гроші під звіт, котрий затверджується керівником. Данна дія

оформлюється видатковим касовим ордер, та звітом про використання коштів виданих у відрядження або під звіт, після виконання завдання покладеного на нього.

Утім, усі облікові процеси пов'язані з грошовими коштами значною мірою спрощується за допомогою автоматизації. На сьогоднішній день у нашій країні застосовуються найрізноманітніші програмні продукти, котрі пристосовані для потреба різних галузь економіки та видів господарської діяльності, які ще й можна персонально налаштувати під кожну фірму. Найбільшої поширеності наразі набули такі програмні продукти, як “1С: Підприємство”, “Парус” та “BAS Бухгалтерія”. Які за своїм функціоналом не надто сильно відрізняються. Тим паче що наразі більшість підприємств виконують обмін документації з банками в електронній формі.

А щодо еквівалентів грошових коштів то інформацію про них варто відображати на субрахунку 35.1 “Еквіваленти грошових коштів”. Утім, деякі суб'єкти господарювання відображають їх на рахунку 35.2 “Інші поточні фінансові інвестиції”, через відсутність достатньо точного розмежування між поточними інвестиціями та еквівалентами грошових коштів. Через що виникають викривлення в обліку цих підприємств [40, с. 179].

Однак слід зазначити, що на практиці у більшості українських підприємств, особливо малих і середніх, з такими активами, як еквіваленти грошових коштів практично, практично не мають справи через недостатній розвиток фондового ринку та не бажання законотворців робити щось з цією проблемою.

Кінцевим етапом обліку розрахункових операції є їхнє узагальнення у фінансовій звітності. Фінансова звітність уже використовується, як зовнішніми, так і внутрішніми користувачами за-для прийняття тих чи інших рішень. Для обліку грошових коштів найважливішим буде третя форма №3 “Звіт про рух грошових коштів”. За змінами в якому обліковим працівникам постійно доводиться слідкувати, щоб правильно його заповнювати і не допускати помилок. Основу нормативно-правової бази для його заповнення

становить Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” [35, с. 166].

Але, на жаль, не всі суб’єкти господарської діяльності складають цей звіт, адже такі малі підприємства, як, зокрема, і те на основі досвіду співпраці автора і пишеться ця робота, подають у державні органи спрощені форму фінансової звітності, до якої виходиться тільки ф. № 1 “Баланс” та ф. № 2 “Звіт про фінансовий результат”. Тому на таких малих підприємства узагальнення інформації про грошові кошти та пов’язані з ними операції узагальнюються у вигляді управлінської звітності, або взагалі не узагальнюється, оскільки керівництво таких підприємств не потребує даної аналітичної інформації чи так вважає, що не потребує. Та з іншої сторони зі спрощеним варіантом фінансової звітності значною мірою полегшується життя для підприємців, оскільки багато-хто з них в дійсності займається дуже елементарною господарською діяльністю, основні аспекти про яку можна вмістити і у вже загаданій спрощеній звітності.

Таким чином, як і було зазначено вище, методологія обліку операцій з руху грошових коштів складається з безлічі компонентів та аспектів, котрі потрібно знати і мати розуміння, щоб успішно виконувати облікові діяльність на будь-якому підприємстві, оскільки немає такого суб’єкт господарювання, який би зовсім не мав справи з грошовими коштами у своїй господарській діяльності. На цю тематику існує безліч, як вітчизняних наукових робіт, так і закордонних, де на дане питання дивляться з дещо іншого ракурсу, однак основні аспекти облікової діяльності пов’язаної з грошовими коштами, як у вітчизняній практиці, так і в закордонній – будуть завжди однаковими, позаяк наш світ дуже глобалізований, а облік який практикують у різних країнах має спільне коріння, на якому і базуються всі основні облікові принципи та догмати. Звісно, облік не стоїть на місці і з кожною хвилиною науково-технічний прогрес усе більше і більше змінює його, але не зважаючи на це міжнародна спільнота усіма силами намагається адаптувати до викликів нової доби. Зокрема, рада з міжнародних стандартів

бухгалтерського обліку, котра об'єднує найкращих бухгалтерів з усіх куточків земною кулі, повсякчас намагається допрацьовувати уже наявні стандарти і робити поновлені тлумачення до них, а також розробляти кардинально нові стандарти та готувати їх до публікації. З чого можна судити, що майбутнє облікові регламентації та регуляції світового рівня має бути у цілком надійних та гідних руках, упевненні у цьому.

2.3 Удосконалення обліку грошових коштів

Нинішній рівень розвитку можна охарактеризувати, як тотальну комп'ютеризацію всіх галузей господарства. Обліковий, контролюючий, аналітичний – усі ці процеси розподілені поміж різних підрозділів підприємства, і якщо говорити про вдосконалення їхньої діяльності, тоді потрібно максимально, на скільки підприємство спроможне, автоматизувати робочі місця працівників, що займаються цими речами. Адже саме на своєму робочому місці пересічний бухгалтер виконує весь комплекс робіт пов'язаний із веденням обліку, контролю й аналізу.

Автоматизація облікового процесу включає в себе такі пункти:

- облік розрахунків з підзвітними особами та контрагентами;
- облік коштів у касі підприємства;
- аналітичний облік за рахунками грошових коштів та розрахунковими рахунками;
- облік коштів на рахунках у банку.

За умови якщо вдасться здійснити успішну автоматизацію усіх цих аспектів обліку грошових коштів, тоді можна буду розвантажити обліковий персонал від непотрібної рутини та спростити їхню роботу, що допоможе підвищити їхню ефективність, що у свою чергу значною мірою має підвищити ефективність і якість прийняття управлінських рішень, які у теорії можу

призвести до збільшення прибутковості суб'єкта господарювання.

Аналізуючи різноманітні роботи науково товариства, можна сформулювати такі шість етапів, навіть кроків, удосконалення облікового процесу грошових коштів на будь-якому підприємстві:

- побудова чіткої ієрархії для облікової системи грошових коштів, від нормативного забезпечення облікового процесу аж до процесу складання звітності;
- розробка стратегічних і тактичних планів руху готівки на підприємстві, в яких би обумовлювався обсяг доходів та витрат;
- розробка робочого звіту про рух грошових коштів кожного місяця за попередній місяць, аби було що звіряти із запланованими показниками підприємства;
- впровадження автоматизованого обліку касових операцій, що надасть можливість отримувати високоточні фінансові дані про готівкові операції підприємства;
- покращення номенклатурного супроводу первинного обліку пов'язаного з рухом грошових коштів;
- покращення ефективності управлінського обліку за допомогою виділення центрів відповідальності [41, с. 81-82].

Також не варто забувати, що покращення та розробка звітності внутрішнього характеру про рух грошових коштів дозволить отримувати набагато детальнішу облікову інформацію про всебічне використання грошових ресурсів господарюючим суб'єктом. Тож, саме такий підхід дозволить підприємству ефективніше провадити облік пов'язаний з різноманітними грошовими коштами.

А щодо конкретно досліджуваного підприємства, то можна стверджувати, спираючись на власні спостереження, що тамтешня система автоматизації впроваджена не найкращим чином, оскільки використовується програмне забезпечення понад десяти річної давності. А саме сьому версію "1С: бухгалтерії", котра вже значною мірою морально застаріла. Хоча

частково для згладжування гострих місць цього програмного продукту використовуються додаткові програмні продукти такі, як “М.Е.Дос” та електронний кабінет платника податків.

Таким чином вдається мінімізувати недоліки застарілого програмного забезпечення, але для отримання максимального коефіцієнту корисної дії варто взагалі відмовитися від використання застарілої програмної системи на користь більш нової та функціональнішої, котра була б більш пристосованою до викликів сьогодення, наприклад, “BAS Бухгалтерія”, “Парус” або навіть “1С: бухгалтерія” новішої версії. А втім, на це питання можна подивитися і з іншої сторони, бо нове програмне забезпечення коштує грошей, при тому чималих грошей, якщо брати до уваги, що це мале підприємства, в якого у розпорядженні є не надто багато вільних грошових ресурсів, тобто не кожен зважиться піти на короткотермінові ризики, в очікуванні на якісь довгострокові перспективи та бенефіції, коли сучасним суб’єктам господарювання, особливо малим, буквально доводиться боротися за своє існування.

Також на основі проведених дослідів можна стверджувати, що однією з головних проблем, які виникають на практиці про обліку грошових коштів - є власне їхня відсутність, через те, що початкова сума грошових коштів була задіяна у основній діяльності підприємства, а грошові кошти ще не встигли матеріалізуватися з дебіторських заборгованостей, котрі виникли за надані послуги, роботи чи реалізовані товари, через що і виникає потреба у кредитних коштах. Адже при відсутності вільних грошових коштів може також виникнути додаткова кредиторська заборгованість перед постачальниками та іншими контрагентами. Однак теж слід зважати на те, що перш ніж брати які-небудь кредити, потрібно розробити план того, як би ці грошові використовуватимуться за-для отримання максимальних прибутків.

В Україні касова інвентаризація зазвичай здійснюється кілька разів на рік. Однак у науковому товаристві існує така ідея, щоб на законодавчому рівні затвердити щомісячну інвентаризацію каси, що на думку творців цієї

пропозиції, спонукатиме матеріально-відповідальних осіб ставитися відповідальніше до виконання своїх обов'язків та оформлення касових операцій. І разом зі збільшення кількості планових перевірок, пропонується, підвищити частоту здійснення раптових, незапланованих інвентаризацій каси, що може надати керівництву можливість якомога оперативніше реагувати на виявлені порушення [41, с. 84-85].

Однак, на нашу думку, даний підхід може лише створити зайвий тиск на працівників каси, що своєю чергою може, всупереч сподівання керівництву, лише зменшити ефективність діяльності каси, як підрозділу, в цілому.

А щодо досліджуваного підприємства, нашою ще одною пропозицією є впровадження застосунку корпоративних карток. Себто оформлення спеціальних банківських карток, які б видавалися персоналу суб'єкта господарювання, щоб з цих карток вони могли покривати, припустимо, витрати на відрядження чи інші супутні витрати за рахунок організації, і мати можливість, за потреби, зняти готівку в будь-якому банкоматі, при чому цілодобово. У всьому світу такими речами уже давним-давно користуються, адже таким чином можна зменшити кількість розрахунків, що проходили б через таку архаїчну річ, як каса, тим паче а це б дозволило ще більше перевести грошові розрахунки у безготівковий формат, котрий набагато простіше моніторити та контролювати.

Навіть здійснення елементарних аналітичних процедур може, теоретично, покращити розуміння керівництва про стан грошових коштів на підприємства, і тим самим збільшити ймовірність прийняття якомога кращих управлінських рішень. А якщо ще цей аналіз перевести зі стихійних ініціатив бухгалтерії до чітко регламентованої і прописаної системи, яка б регулярно вивчала діяльність підприємства, це б допомогло ще більше керівному апарату організації приймати ще кращі управлінські рішення.

У той же ж час не варто забувати про управління грошових коштів для здійснення поточної господарської діяльності, особливо на підприємствах

торгівлі, потрібно забезпечити виконання наступних завдань, що наведені на рис. 2.2. А після здійснення комплексу цих дій, можна буде очікувати на поступове збалансування грошового потоку підприємства та кращого розуміння управлінського персоналу до чого ж можуть призвести ті чи інші їхні дії, та в теорії, управлінці мали б набути навичок приймати такі управлінські рішення, які б приносили максимальну користь власникам суб'єкта господарювання.

Рис. 2.2. Основні завдання управління грошовими коштами підприємств торгівлі

* Джерело: [42, с. 151].

Саме оптимізація грошових потоків та поточних їхніх залишків може забезпечити постійну платоспроможність, а тому для цього потрібно зайнятися планування руху грошових коштів, тобто розробити наперед план синхронізації надходжень з витрачаннями, запропонувати стратегію прискорення обороту грошей, збалансувати витрати, дослідити суть кожного

витратного пункту та організувати пошук збільшення джерел формування вільних грошових ресурсів [42, с. 152].

Підприємства торгівлі у ході своєї діяльності постійно підтримують фінансові взаємовідносини з іншими підприємствами й організаціями, працівниками підприємства та окремими особами, тому зростає потреба всіх рівнів управління у своєчасній і достовірній інформації, що забезпечує прийняття обґрунтованих рішень. У зв'язку з цим роль обліку грошових коштів на підприємствах торгівлі набуває широкого значення [9, с. 140].

Утім, як на досліджуваному підприємству, так загалом і на більшості торговельних підприємства навіть не задумуються про таку річ, як планування руху грошових коштів, що й зазвичай стає причиною незбалансованості надходжень та витрат.

Та якщо брати стан вітчизняної економіки, то у вдосконаленні облікових процесів, перш за все варто переймати зарубіжний досвід, позаяк закордонні облікові системи мають вразі більшу тривалість свого життєвого циклу, коли українська перейшла на рейки ринкової економіки лишень кілька десятків років тому, що фізично їй не дозволяє бути настільки ж продуманою, як європейські та американські аналоги.

РОЗДІЛ 3.

Напрямки вдосконалення аудиту та аналізу грошових коштів на ВКФ “ІНТЕМ”

3.1 Організація і методика аудиту грошових коштів підприємства

Здійснення аудиторських перевірок регламентується Законом України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність”. І це зумовлено тим, що грошові кошти є найбільш ліквідними активами підприємства, облік яких потребує регулярної аудиторської перевірки. Аудит є основою максимально ефективного функціонування суб’єкта господарювання, адже він сприяє якомого раціональнішому використанню ресурсів.

Вивчаючи аудит грошових потрібно зазначити основні завдання:

- інспекція наявності грошових коштів та виявлення лишків або нестач;
- інспекція стану збереження грошових коштів та їхніх еквівалентів у касі та організації ведення касового господарства;
- інспекція дотримання чинного законодавства України чи міжнародних стандартів, згідно який підприємство провадить свій облік;
- інспекція своєчасності та чи в повній мірі оприбутковуються грошові кошти;
- інспекція законності грошових розходів;
- інспекція достовірності облікової діяльності та ефективності засобів внутрішньогосподарського контролю;
- оцінка становища аналітичного і синтетичного обліку коштів, якості відображення усього спектру господарських операцій, складання облікових регістрів та фінансової звітності [43, с. 221-222].

А у свою чергу предметом аудиту грошових коштів будуть господарські процеси та операції, що мають відношення до руху грошових

коштів в межа підприємства та поза його межами.

Оскільки підприємства можуть мати кошти у двох формах – у безготівковій та готівковій, доцільно буде здійснювати аудит касових операцій та грошових коштів на поточних рахунках у банку. Зокрема аудит грошових коштів на рахунках у банку варто проводити приблизно в наступній послідовності:

- інспекція наявності виписок з усіх рахунків;
- інспекція якості і достовірності банківських виписок;
- ретельна співставлення показників обороту та залишків з виписок з тими даними, що відображені в облікових регістрах;
- документальна перевірка записів за рахунками банку [44, с. 240].

Зазвичай самі банківські установи, власне, дуже сильно й допомагають з контролем і значною мірою перебирають на себе контролюючі функції над безготівковими коштами, тому під час аудиторських перевірок більше приділяють увагу питанням пов'язаних з готівковими коштами.

Аудит касових операцій проводять у кілька етапів, однак для цього аудитору слід ознайомитися із загальними аспектами організаційної роботи каси підприємства:

- інтенсивність, з якою здійснюються касові операції;
- основні напрямки надходжень та витрат коштів;
- кваліфікація обслуговуючого персоналу каси;
- правильність оформлення трудових відносин з касирами;
- рівень автоматизації касового обліку;
- рівень забезпечення касового приміщення усім необхідним устаткуванням.

Саме вивчення цих питань на підприємстві, що стало об'єктом аудиторської перевірки, забезпечить максимальну результативність, та допоможе аудитору краще зорієнтуватися у проблемах піддослідного.

1-ий етап аудиторської перевірки касових операцій передбачає організацію несподіваної заздалегідь незапланованої інвентаризації каси. У

процесі інвентаризації повинна бути складена відомість інвентаризації каси, результати інвентаризації мають бути зафіксовані у робочих документах аудитора. Далі має бути проаналізована організаційна система проведення інвентаризації на підприємстві. Однак якщо нещодавно, відносно моменту проведення аудиторської перевірки, уже здійснювалася інвентаризація каси і аудитор не має підстав не довіряти внутрішньому контролю, можна обійтися і без додаткової інвентаризаційної звірки, і в подальшому послуговуватися висновками внутрішнього контролю.

Також на початках аудиту розрахункових операцій доцільно буде оцінити систему внутрішнього контролю, наприклад за допомогою тесту наведеного у табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Тест внутрішнього контролю касових операцій на підприємстві

№	Зміст питання	Результати оцінювання		
		Так	Ні	Інформація відсутня
1	Наявність договору про повну матеріальну відповідальність з касиром			
2	Здійснення належним чином реєстрації прибуткових і видаткових ордерів			
3	Наявність на підприємстві наказу керівника про періодичність проведення інвентаризації готівки в касі			
4	Виявлено порушення касової дисципліни			
5	Належні умови зберігання готівки та інших цінностей у касі			
6	Додержання встановлених порядків зберігання чекових книжок, виписки чеків і отримання по них готівки			
7	Додержання порядку документального оформлення надходження готівки			
8	Додержання ліміту залишку готівки у касі			
9	Додержання своєчасності та повноти оприбуткування готівкових коштів			

* Джерело: [45, с. 62].

Наступним етапом перевірки є інспекція правильності складання касових документів та загальної організації касового обліку. Аудитор ретельно перевіряє наявність і порядок ведення журналу реєстрації

прибуткових та видаткових касових документів, обов'язково звіряючи його записи з касовою книгою. Упевнюється, що касова книга на підприємстві тільки одна, і вона належним чином пронумеровано, прошнурована і опечатана.

Перші ж перейти до дослідження самих операцій з грошовими коштами, аудитору слід скласти загальний план аудиту, в якому буде зафіксовано основні етапи перевірки, терміни їх виконання та джерела інформації. А для виконання плану аудиту повинна підготуватися письмова форма програми, власне, аудиторської перевірки із визначеними у ній конкретними завданнями і процедурами для кожного досліджуваного об'єкту. Для аудиту грошових коштів загальний план наведено у табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Загальний план аудиту грошових коштів підприємства

Етапи перевірки	Аудиторські процедури	Аудиторські докази	Період проведення
Підготовчий	Ознайомлення з підприємством, визначення аудиторських ризиків, планування аудиту.	Статут, облікова політика, звіти за попередні перевірки.	Визначається аудитором
Основний	Перевірка правильності заповнення первинної документації та ведення касової книги. Перевірка дотримання чинного ліміту готівки у касі. Перевірка правильності ведення обліку грошових коштів на рахунках у банку. Перевірка правильності відображення інформації у фінансовій звітності.	Прибуткові та видаткові касові ордери, облікові реєстри, фінансова звітність, виписки з банків	Визначається аудитором
Завершальний	Узагальнення зібраної інформації	Аудиторський звіт та висновок	Визначається аудитором

* Джерело: [45, с. 64].

А далі розробляється програма аудиту, де детально описується зміст аудиторських процедур.

Програма повинна бути настільки деталізованою, щоб можна було використовувати її як інструкцію для виконавців аудиту, які беруть участь у перевірці. У програмі аудиту види, зміст та час проведення процедур повинні

співпадати з прийнятими до роботи показниками загального плану аудиту. Вона містить перелік об'єктів аудиту по його напрямкам, а також час, який необхідно витратити на кожен напрямок аудиту або аудиторських процедур.

Наочний приклад програми аудиту грошових коштів наведено у табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Програма аудиту грошових коштів підприємства

Перелік питань, що підлягають перевірці	Мета і завдання	Методи	Аудиторські докази
Загальні відомості про організацію	Ознайомлення з підприємством, визначення аудиторських ризиків, планування аудиту	Документальна перевірка, співставлення	Статут підприємства, наказ про облікову політику, накази
Перевірка записів у касовому звіті із записами в касовій книзі та первинних касових документах	Установлення наявності та правильності заповнення первинних документів, відображених у касовому звіті	Арифметична, логічна, взаємна зв'язка	Звіт касира, касова книга, первинні касові документи, облікові регістри по рахунку 30
Інспекція касової дисципліни	З'ясування своєчасності оприбуткування готівки, достовірності підстав видачі готівки, правдивості дотримання ліміту залишки готівки	Документальна перевірка, зв'язка, співставлення	Касова книга, первинні касові документи, авансові звіти, розрахунок залишку ліміту готівки
Перевірка наявності рахунків, відкритих в банках	Установлення кількості відкритих рахунків, банківських установ, що обслуговують підприємство, валюти, з якою працює підприємство	Опитування, формальна перевірка	Договори про розрахунково-касове обслуговування
Інспекція правильності ведення обліку грошових коштів на рахунках у банку	З'ясування правильності, повноти та обґрунтованості відображення руху безготівкових коштів в обліку	Документальна перевірка, зв'язка, співставлення	Банківські виписки, платіжні доручення, облікові регістри по рахунках 31, 33
Інспекція документації про інвентаризацію грошових коштів	З'ясування чи правильно відображаються лишки чи нестачі в обліку	Взаємна, логічна, формальна, документальна перевірка	Акти інвентаризації каси, касові книги, звіти касира, облікові регістри по рахунку 30
Інспекція правильності відображення інформації про грошові кошти у фін. звітності	З'ясування чи правильно відображаються дані у фінансовій звітності	Арифметична, взаємна, документальна перевірка	Баланс, Звіт про рух грошових коштів, облікові регістри по рахунках 30, 31, 33
Узагальнення отриманої інформації	Складання підсумкових документів	Узагальнення	Аудиторський звіт, аудиторський висновок

* Джерело: [45, с. 65].

На практиці ось такі найтипівіші помилки можуть трапитися:

- брак підписів на первинних документах;
- брак підтверджуючих при виписуванні касових ордерів;
- невчасне звітування за підзвітними заборгованостями;
- зберігання понадлімітної готівки в касі;

- перевищення ліміту на розрахунках з юридичними чи фізичними особами;
- арифметичні помилки у розрахунках;
- несвоєчасне оприбуткування грошових коштів;
- здійснення безготівкових операцій без підтверджувальних первинних документів.

3.2 Аналіз ефективності використання грошових коштів

Для утримання стабільних тенденцій розвитку фінансово-господарської діяльності в умовах невинного загострення конкурентної боротьби потрібно достовірно оцінювати та аналізувати кожнісінський аспект даної діяльності суб'єкта господарювання [47, с. 105].

Максимально ефективна стежина до подолання кризового становища чи розвитку та удосконалення – є аналіз [48, с. 7].

При аналізі провадження діяльності будь-якого суб'єкта найперше буде оцінюватися те, наскільки ефективно використовуються наявні ресурси. Зазвичай аналіз проводиться на підставі даних та інформації з фінансової звітності підприємства, адже у більшості випадках для зацікавлених користувачів із зовні доступні тільки вона, а їх у свою чергу назбирається більше, ніж внутрішніх користувачів для яких ще й мають бути доступні данні управлінської звітності [49, с. 98].

Аналіз грошових коштів слугує тією першочерговою вимогою для якомога ефективнішого управління грошовими потоками, котрі вже у свою чергу забезпечують життєдіяльність компанії, оскільки незбалансованість у частині надходжень і витрат може загрожувати нормальному протіканню бізнес-процесів і спричинити неплатоспроможність навіть для тих підприємств, котрим удається успішно вести свою діяльність і генерувати

достатню суму прибутку [50, с. 164].

Забезпечення конкурентоспроможності будь-якого підприємства можливе тільки за умови наявності грамотного управління грошовими коштами. Провідне місце у забезпеченні управлінського персоналу суб'єкта господарювання потрібною інформацією належить системі обліково-аналітичного забезпечення.

Аналіз, як окремий елемент обліково-аналітичної системи вимагає ретельної розробки його методологічного забезпечення. Методологічні підходи до аналізу грошових коштів наведені у табл. 3.4.

Таблиця 3.4

Методологічні підходи до аналізу грошових активів

АНАЛІЗ ГРОШОВИХ АКТИВІВ
Мета
Оцінка стану, структури та динаміки грошових активів. Визначення забезпеченості підприємства грошовими активами. Пошук резервів раціонального їх використання.
Завдання
Виявлення змін у складі та структурі грошових активів у динаміці. Виявлення впливу факторів на досліджувані показники та їх негативну зміну. Виявлення резервів підвищення ефективності використання грошових активів. Розробка управлінських рішень та їх реалізація.
Об'єкти
Готівкові кошти. Кошти на рахунках у банку. Еквіваленти грошових коштів.
Види
Порівняльний: виробничий, фінансовий, стратегічний. Факторний аналіз: детермінований, стохастичний.
Основні етапи
Встановлення цілей, що мають переслідуватися у процесі аналізу. Обрання методів, прийомів і способів аналізу грошових активів. Вибір джерел інформації та систематизація отриманих даних. Аналіз складу та структури грошових активів у динаміці. Аналіз грошових активів у розрізі окремих видів. Розрахунок та оцінка показників ефективності використання грошових активів. Здійснення факторного аналізу показників ділової активності. Узагальнення результатів аналізу, розробка висновків і пропозицій, розробка організаційно-технічних заходів щодо усунення недоліків.

* Джерело: [52, с. 11-12].

Аналіз можна умовно поділити за такими напрямками:

- горизонтальний аналіз, під яким розуміється дослідження динаміки показників, тенденції їх розвитку та розрахунок темпів росту, приросту, відхилення;
- вертикальний аналіз, котрий ґрунтується на вираховуванні питомої ваги показників, тобто показ часток окремих складових якоїсь сукупності показників чи навіть порівняти частки кількох показників на предмет їхньої ваги у загальній сукупності;
- порівняльний аналіз, котрий застосовується для зіставлення показників різних суб'єктів, наприклад, порівнювання показників досліджуваного суб'єкта з показниками еталонного суб'єкта на ринку тощо;
- аналіз коефіцієнтів, котрий передбачає розрахунок співвідношення абсолютних показників, і за допомогою якого оцінюється результативність управління;
- факторний аналіз – передбачає вивчення причинно-наслідкових зв'язків, цебто як той чи інший показник може вплинути на інші або ж узагалі на досліджуваного об'єкта в цілому;
- інтегрований аналіз – передбачає використання SWOT-аналізу та інтегрованих коефіцієнтів, цебто певна сукупність методів і прийомів, котрі дають можливість краще зрозуміти досліджуване питання, однак їх важко доєднати до усі інших перерахованих видів аналізу;
- трендовий аналіз – зіставлення показників звітності за інформацією декількох періодів для визначення тренду, цебто основної тенденції у динаміці показників [52, с. 22-23].

Усі ці види аналітичної діяльності формують певну сукупність методів та прийомів обробки та класифікації інформації, що, власне, і дозволяє сформулювати вичерпний висновок про досліджуваний показник з усіх можливих ракурсів та сторін. Узагальнений перелік методів та прийомів наведений на рис. 3.1.

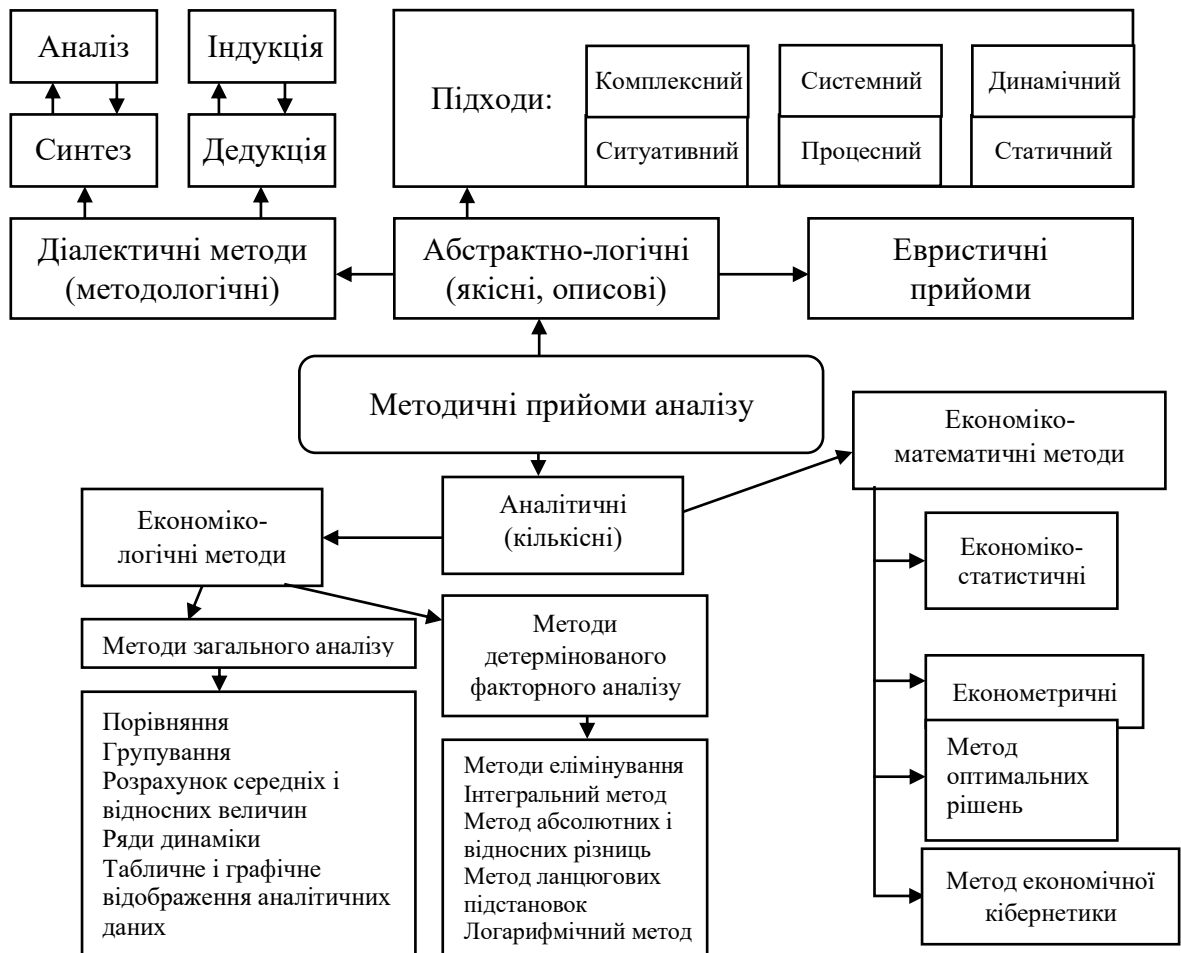

Рис. 3.1. Перелік методів та прийомів аналізу

* Джерело: [53, с. 42; 54, с. 101; 55, с. 114].

Методика здійснення аналізу грошових коштів на підприємстві потребує розробки та систематизації показників, порядок їхнього розрахування відповідно до наявної інформації. Даний перелік показників наведено у Додатку Б. За допомогою нього ж і було проведено аналіз ефективності використання грошових коштів на підприємстві ВКФ “ІНТЕМ”.

Основним джерелом інформації для аналізу виступає фінансова звітність, а у даному випадку це Баланс, форма № 1-м, та Звіт про фінансові результати, форма № 2-м, які ВКФ “ІНТЕМ” складає відповідно до вимог НП(С)БО 25 “Спрощена фінансова звітність” [56]. Ще могла б стати у нагоді статистичні дані з підприємства, але такої інформації не було надано для потреб дослідження. Звітність, на основі якої і проводилися всі аналізи,

наведена у Додатку Б.

Спершу було розраховано показники аналізу динаміки грошових коштів. Результати розрахунків наведені у табл. 3.5.

Таблиця 3.5

Аналіз динаміки грошових активів на ВКФ “ІНТЕМ” за 2018-2020 рр.

№	Показники	Роки	
		2019	2020
1	Абсолютне відхилення	1,6	-1
2	Відносне відхилення (темپ приросту)	26,667	-20
3	Середньорічна вартість грошових активів	0,8	-0,5
4	Коефіцієнт надходження грошових активів	310,15	354,33
5	Коефіцієнт вибуття грошових активів	416,11	351,18
6	Коефіцієнт приросту грошових активів	6,8182	3,15

* Джерело: створено автором за додатків Б, В, Д.

За результатами здійснених розрахунків можна зробити висновок, що на суб'єкті господарювання відбувається вельми активний процес обороту грошових активів, що свідчить про досить продуктивну і плідну господарську діяльність досліджуваного об'єкта, а також за залишком грошових коштів на початок і кінець операційного періоду можна бачити, що цей вид активів не надовго затримується на самому підприємстві і перебуває у постійному обігу та задіяний у повсякденній операційній діяльності. У свою чергу позитивне значення коефіцієнту приросту свідчить про те, що у 2019 році кількість грошових активів на ВКФ “ІНТЕМ” зросла, що сприяло підвищенню фінансової стійкості та платоспроможності підприємства. Проте цей ріст був таким незначним і мізерним, що він таки значною мірою не вплинув на покращення становища досліджуваного суб'єкта.

Далі було проведено аналіз структури грошових активів ВКФ “ІНТЕМ”, щоб зрозуміти загальну частку грошових активів у загальній сукупності активів та оборотних активів. Результати аналізу показані у табл. 3.6

Таблиця 3.6

**Аналіз структури грошових активів на ВКФ “ІНТЕМ” за проміжок часу
між 2018 та 2020 роком**

№	Показники	Роки		
		2018	2019	2020
1	Питома вага грошових активів у сукупних активах підприємства, %	0,72	1,13	0,98
2	Питома вага грошових активів в оборотних активах, %	0,89	0,95	0,85

* Джерело: створено автором за додатків Б, В, Д.

А опісля на основі отриманих результатів було сформовано невеличку діаграму у рис. 3.2 для їх кращого розуміння.

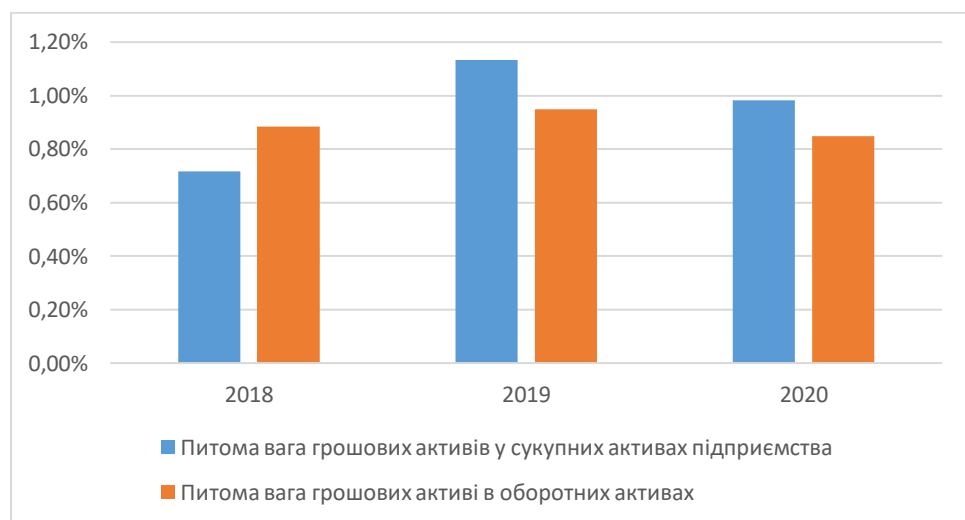

Рис. 3.2. Питома вага грошових активів за проміжок часу з 2018-2020 рр.

* Джерело: створено автором за додатків Б, В, Д.

За результатами проведеного аналізу можна підсумувати, що на ВКФ “ІНТЕМ” за 2019 рік сталися незначні зміни у структурі грошових активів. Адже на кінець цього періоду у розпорядженні підприємства опинилося грошових активів трішки менше, ніж на половину вартості грошових активів, що ними володіло підприємство на початку звітного періоду, та навіть попри це питома вага грошових коштів у складі, як усіх наявних активів, так і в

лише оборотних, становить близько одного відсотка. Теж саме з незначними відхиленнями спостерігається у 2018 та 2020 році. Така незначна питома вага грошових активів може пояснюватися тим, що підприємство не тримає багато грошових коштів на рахунках у банку чи у касі, а натомість намагається якомога більше використовувати всі наявні грошові ресурси у господарській діяльності, щоб максимізувати можливі прибутки. Мусимо зауважити, що це досить ризикована стратегія і робить підприємство надміру вразливим до непередбачуваних подій, оскільки тих кількох тисяч, що повсякчас перебувають на рахунках у банку, може не вистачити на врегулювання цих непередбачуваних ситуацій, а отже, можна судити, що фінансовий стійкість цього підприємства під великим питанням.

Наступними було знайдено коефіцієнт оборотності та період обороту разом з коефіцієнтами ліквідності у табл. 3.7.

Таблиця 3.7

**Оцінка оборотності грошових активів та
ліквідності на ВКФ “ІНТЕМ”**

№	Показники	Роки		
		2018	2019	2020
1	Коефіцієнт оборотності грошових активів	208,057	267,6477	241,590909
2	Період обороту грошових активів	1,754	1,364	1,524
3	Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,01207	0,00874	0,01140
4	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,68793	0,57946	0,88734
5	Коефіцієнт поточної (загальної) ліквідності	1,06620	0,98729	1,16100

* Джерело: створено автором за додатків Б, В, Д.

За результатами проведеного аналізу можна зробити висновок, що на досліджуваному підприємстві відбуваються досить позитивні тенденції, адже у 2019 році відносно минулого року зріс коефіцієнт оборотності, а це у свою чергу сприяло скороченню періоду обороту. Хоча у 2020 році цей же показник скоротився, та період обороту грошових активів став усе ще

більшим, аніж у 2018 році. Тобто можна судити, що на підприємстві зуміли навчитися раціональніше розпоряджатися своїми грошовими ресурсами. Що також дозволило підняти показники ліквідності. Чітко вимальовується позитивні тенденція розвитку підприємства, однак значення тих же коефіцієнтів швидкої та поточної ліквідності не досягли своїх оптимальних значень. А це вказує на те, що варто збільшити резерви грошових коштів, аби у майбутньому досягнути якомога привабливіших показників для потенційних інвесторів.

3.3 Удосконалення аудиту та аналізу грошових коштів з використанням інформаційних систем

З неупинним розвитком електронно-обчислювальних машин все під новими і новими кутами розкривається питання вдосконалення аудиту чи аналізу, як загалом, так і стосовно окремих аспектів обліку, таких як грошові активи.

Саме комп'ютеризація створює можливість удосконалити аналітичні процедури, а саме пришвидшити пошук необхідної інформації, якісніше її класифікувати та впорядкувати, мінімізувати рутинні аспекти аналізу.

Багатоплановість, складність і великі об'єми інформації, що є базою аналізу, вимагають використання сучасних програмно-технічних засобів для її обробки. Ряд методів та методик економічного аналізу можуть бути формалізовані, що зумовлює можливість і доцільність розробки програмних продуктів, що автоматизують рішення різних задач аналізу [57, с. 76].

Якщо взяти до уваги міжнародний досвід, бодай великої п'ятірки аудиторських компаній, котрі вже давно зуміли або частково перевести більшу частину аудиторських процедур в автоматизований чи комп'ютеризований формат, або ж навіть цілком і повністю іншу частину

цих процедур. В основному все зводиться до того, що комп'ютер, чи радше сказати певні заздалегідь написані алгоритми проводять усесторонній аналіз як окремих елементів, так і загальної сукупності показників та інформаційних даних про досліджуваний об'єкт. Зазвичай подібні програмні продукти коштують великих грошей, і для малих підприємств чи невеличких аудиторських компаній вони не надто доступні.

Та втім певні аспекти цієї автоматизації аналізу й контролю, котрі застосовуються передовими суб'єктами на ринку, також знайшли свій застосунок і у тих суб'єктів, які й одного відсотка ринку не займаються. Наприклад, програмний пакет від корпорації "Microsoft", котрий може стати тією інформаційною системою для малих підприємств і їхньої часткової автоматизації аналітичних процесів. Ми вважаємо, що зі всього переліку цих програм найбільше стануть в нагоді саме "Microsoft Access", "Microsoft Excel", "Microsoft Word", "Microsoft InfoPath", "Microsoft Visio", "Microsoft Project".

До прикладу, програмний продукт "Microsoft Visio" – дозволить створити як складні багато шарові та деталізовані діаграми, схеми та плани, так і елементарні схемки чи структури, для кращого розуміння досліджуваного об'єкта. Замість того, аби користуватися ручкою і папером чи навіть якоюсь не спеціалізованою програмою для вище перелічених речей, зручна і проста, а головне вузькоспеціалізована програма, яка значною мірою може допомогти про плануванні процесу аудиту чи формуванні висновків та результатів аналізу.

Або ж навіть програмний продукт "Microsoft Project" – створений для покращення і спрощення процесу планування, як для одноосібно, так і групової діяльності. Швидко. Зручно й ефективно розпланувати наперед завдання і плани, відстежувати прогрес, аналізували обсяг пророблених робіт – саме для цього і була створена ця програма, і як ще один інструмент автоматизація аудиту й аналізу вона теж згодиться.

Підсумовуючи, варто сказати, що для автоматизації і удосконалення

робочого процесу можна обійтися і без спеціалізованого бухгалтерського програмного забезпечення, тому що навіть за допомогою програм з більш широкою спеціалізацією можна, за бажання, налагодити самодостатню і цілком ефективну інформаційну систему.

Також якщо мова йде про аудит із застосунком достеменно нових інформаційних засобів має бути створене спеціалізоване нормативно-правове законодавство під цей різновид аудит. Наприклад, готівкові і безготівкові розрахункові операції регламентуються різними нормативно-правовими актами, тому й проведення комп'ютеризованого потребує розробки детального методичного регламентування, адже в практикуючих аудиторів наразі є тільки міжнародні стандарти аудиту та Закон України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” [27], де в останньому не надто деталь розглянуто це питання.

Новітні вимоги до побудови ефективної системи управління вимагають відходу від шаблонних дій і процедур, зростання інтелектуалізації контролю, що виявляється не лише в усуненні виявленої проблеми, а й у забезпеченні передумов для її недопущення в майбутньому. Варто прагнути не просто досягнення позитивного результату, після здійснення всіх контрольних процедур, а власне оптимізації цих процедур. Варто переходити від пасивної (традиційної) системи контролю, при якій цикл завершується на етапі формування висновків і рекомендацій, до активної (новітньої) – контроль триває аж до досягнення об'єктом своїх оптимальних параметрів [58, с. 40].

Також вагоме значення під час здійснення аудиту грошових коштів має всебічне використання найновіших методів аналізу та аналітичних прийомів. Зокрема, бажано розробити алгоритми поведінки аудитора при здійсненні аналізу забезпеченості й ефективності використання грошових активів. До того ж слід приділяти особливу увагу вивченню залишку грошових коштів на підприємстві на початку й на кінець звітного періоду, оскільки так можна дізнатися наскільки підприємство серйозно ставиться до створення грошових резервів, а внаслідок збагнути певні аспекти його фінансової стійкості.

Не слід до того ж забувати й про вдосконалення методики та організації аудиту та аналізу грошових коштів підприємства, що об'єктивно має сприяти поліпшенню інформаційного забезпечення процесу прийняття керівництвом підприємства ефективних та своєчасних управлінських рішень щодо їх раціонального використання у господарському обігу. Слід розробити системний підхід до аналізу фінансової звітності, особливо Звіту про рух грошових коштів, що зможе забезпечити більш деталізоване розкриття інформації про грошові потоки та допоможе точніше визначати тенденції і закономірності їх формування у досліджуваній системі. На додачу було становлено відсутність системного підходу до проведення аудиту руху грошових потоків та обґрунтовано недостатність і недосконалість існуючого методичного забезпечення процесу аудиту. Це зумовило необхідність застосування розробленого В.В. Ясишеною алгоритму проведення аудиту Звіту про рух грошових коштів з виокремленням стадій, етапів перевірки, тісно пов'язаних з планом та програмою аудиту, із зазначенням процедур, прийомів і тестів. Вважаємо, що це сприятиме кращій систематизації аудиторських процедур на всіх етапах аудиту грошових коштів, скоротить час проведення перевірки, дасть змогу зібрати достовірні докази для підтвердження показників Звіту про рух грошових коштів [59, с. 15-16].

Щодо способів вдосконалення аналітичної діяльності, власне, на досліджуваному підприємстві, ВКФ "ІНТЕМ", то спершу, варто розробити стандартизовану управлінську звітність, а далі доручити штатній бухгалтерії зайнятися здійсненням регулярних аналітичних процедур з дослідження підприємства, як загалом, так і таку окрему складову облікового процесу, як грошові кошти. Авжеж, крім простого наказу зробити, варто вмотивувати працівників це зробити, наприклад, додатковою надбавкою о зарплатні у вигляді премії. Але усе залежить від зацікавленості керівництва підприємства, без цього момент жодних змін і удосконалень не буде відбуватися і проваджуватися.

Ще ми пропонуємо запровадити інформаційної системи управління на

досліджуваному підприємстві, мова йде про програмний продукти який би максимізував ефективність документообіг та інформаційного обміну, щоб забезпечило управлінський персонал більш доступною інформацією для потреб аналізу й аудиту грошових коштів. Функції інформаційної системи управління може виконувати, як один спеціалізований програмний продукт, так і комплекс з кількох програм вузької спеціалізації.

ВИСНОВКИ

У процесі написання дипломної роботи було розглянуто економічну сутність та класифікації грошових активів та їхніх еквівалентів для цілей облікової діяльності господарюючого суб'єкта, оскільки без правильного сприйняття грошових коштів, як облікової одиниці, можуть виникнути серйозні помилки на всіх стадіях процесу ведення обліку.

Діяльність кожного підприємства прямо залежить від правильної організації обліку грошових коштів, оскільки основу діяльності підприємства становлять операції, пов'язані з рухом грошових коштів. Проблеми обліку грошових коштів та їх вирішення є актуальними і важливими для всіх підприємств, адже від достовірності та оперативності обліку залежить уся фінансова діяльність підприємства.

Побудова належної системи бухгалтерського обліку грошових коштів передбачає правильність здійснення та відображення всіх етапів їх руху, починаючи з нормативно-правових вимог, заповнення первинних документів, узагальнення та систематизації інформації в регістрах і завершуючи складанням звітності.

Сучасні реалії є такими, що міжнародні стандарти ведення обліку і національні стандарти подають різні визначення поняттям “грошові кошти” та “еквіваленти грошових коштів”, що створює додаткові труднощі при їхній оцінці та визнанні.

Стосовно організаційних особливостей обліку грошових коштів можна зробити невеличкий підсумок:

- увесь процес обліку сконцентрований довкола розрахункових операцій, які можуть проводитися у готівковій або безготівковій формі;
- усі господарські операції, що пов'язані з розрахунковими операціями, реєструються та висвітлюються у відповідних первинних, накопичувальних та звітних документах;
- за дотримання правильності здійснення господарських операцій

здійснюється регулярний контроль.

Дотримання нормативно-правового забезпечення є ще одною невід'ємною частиною ведення обліку чи аудиту грошових коштів.

Для оптимізації обліку грошових коштів потрібно використовувати спеціалізовані програмні продукти, що дозволить автоматизувати процес обліку і внаслідок полегшить процес документування та визнання безлічі розрахункових операцій, які здійснює майже кожне підприємство.

Щодо здійснення аудиту та аналізу було запропоновано деякі методи систематизації його проведення.

Та для проведення якомога ефективнішого аудиту чи аналізу потрібно налагодити правильність виконання облікових процедур, що також посприє покращення якості прийняття управлінських рішень.

Об'єктом дослідження стало товариство з обмеженою відповідальністю ВКФ "ІНТЕМ". На даному підприємстві облік здійснюється у відповідності з чинним законодавством. Однак загалом можна відмітити, що обліковий процес організовано з певними недоліками. Наприклад, недостатня кількість аналітичної інформації та не розуміння важливості проведення аналітичних дослідження. Адміністрація підприємства вже почала приймати заходи по усуненню цих недоліків. Також велика увага має приділятися внутрішньому контролю за грошовими коштами, тому що від правильної організації контролю залежить, насамперед, наскільки чітко організований облік грошових коштів у господарстві.

Наостанок, варто зазначати, що облік грошових коштів, як і аудит з аналізом, невпинно розвиваються та вдосконалюються з кожним роком, що робить цю тематику для дослідження завжди актуальною.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Geoffrey I.K. The Nature of Money: Bodmin, 2004. 264 p.
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”. Веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.
3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 7 “Звіт про рух грошових коштів”. Веб-сайт. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_019#Text.
4. Микитюк Н.Я., Дерій М.В. Грошові кошти у системі фінансового обліку *Інноваційна економіка*. 2016. № 11(37). С. 288-291.
5. Литвин З.Б. Деякі аспекти щодо класифікації грошових коштів. Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія: *збірник матеріалів VI міжнародної науково-практичної інтернет-конференції*. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. С. 65-68.
6. Касич А.О., Яковенко Я.Ю. Проблеми впровадження МСФЗ в Україні та шляхи їх вирішення. *Облік і фінанси*. 2013. № 1(59). С. 22-27.
7. Солончук Т.М. До питання класифікації еквівалентів грошових коштів. Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту: теорія, методологія, організація: *збірник тез доповідей учасників XVI Всеукраїнської наукової студентської конференції*. 2018. С. 114-116.
8. Прохар Н.В., Міфтахова А.Г. Сутність та класифікація грошових коштів. Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю: *збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Полтава: ПДАА, 2019. С. 302-304.
9. Височан О.С. Облік і контроль грошових коштів та їх еквівалентів: теорія, методика, організація: дис. к-та екон. наук. Київ, 2009. 266 с.
10. Остафійчук С.М. Грошові кошти та їх еквіваленти – найліквідніші активи підприємства. *Науковий вісник Ужгородського*

університету, 2011. С. 215-220.

11. Остафійчук С.М. Класифікація грошових коштів та їх еквівалентів для потреб бухгалтерського обліку та економічного аналізу. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2011. Вип. 20(2). С. 261-267.

12. Прохар Н.В., Міфтахова А.Г. Сутність та класифікація грошових коштів. Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю: *збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Полтава: ПДАА, 2019. С. 302-304.

13. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності “Облік і аудит” вищих навчальних закладів: 8-ме вид. Житомир: ПП “Рута”, 2009. 912 с.

14. Соколов Я.В. Основы теории бухгалтерского учета: монография. М.: Финансы и статистика, 2003. 496 с.

15. Сопко В.В., Завгородній В. П. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2004. 411 с.

16. Nikolai L.A. Intermediate Accounting: 8th ed. South-Western Educational Publishing, 2000. 651 p.

17. Бухгалтерский учет: учеб.: 2-е изд., перераб. и доп. М.: Проспект, 2005. 776 с.

18. Kimmel P.D. Financial Accounting: Tools for Business Decision Making: 3rd edition. John Wiley & Sons, 2003. 832 p.

19. Облік і контроль грошових коштів та їх еквівалентів: теорія, методика, організація URL: https://pidruchniki.com/1205052053310/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/oblik_kontrol_zvitnist_tsentrarni_vidpovidalnosti.

20. Солончук Т.М. До питання класифікації еквівалентів грошових коштів. Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту: теорія, методологія, організація: *збірник тез доповідей учасників XVI Всеукраїнської наукової*

студентської конференції. 2018. С. 114-116.

21. Пушкар М.С. Теорія і практика формування облікової політики: монографія. Тернопіль: Карт-бланш, 2009. 260 с.

22. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”. веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.

23. Куценко К.П. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку грошових коштів на рахунках у банках в Україні. *Вісник СНТ ННІ бізнесу і менеджменту ХНТУСГ*. 2019. № 2. С. 80-83.

24. Зарудна Н.Я., Кундеус О.М., Яковець Т.А. Облік та нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності: навч. посіб. Тернопіль: ТАЙП, 2016. 283 с.

25. Закон України “Про банки і банківську діяльність”. веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>.

26. Закон України “Про платіжні системи та переказ коштів в Україні”. веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14#Text>.

27. Закон України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність”. веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>.

28. Розпорядження Кабінету Міністрів України “Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017—2020 роки”. Веб-сайт. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249797370>.

29. Подік І.І., Білецька Г.М., Ковтунович Н.Л. Нормативно-правове забезпечення електронного аудиту в Україні: Сучасний стан та перспективи. *Економіка та держава*. 2018. № 10. С. 37-41.

30. Лист Міністерство фінансів України “Про облікову політику”. Веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2779201-05#Text>.

31. Шмигель А.Д. Організація бухгалтерського обліку у промисловості. Київ: Вища школа, 2018. 208 с.

32. Постанова правління Національного банку України “Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні”. Веб-сайт. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#Text>.

33. Постанова правління Національного банку України “ Про затвердження Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні”. Веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0103500-18#Text>.

34. Крупка Я.Д., Задорожний З.В., Гудзь Н.В. Бухгалтерський облік: навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 460 с.

35. Клісюк М. Облік, аналіз та аудит грошових коштів у національній валюті. *Наукові дослідження молоді. Матеріали IV Звітної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та викладачів*. Київ-Дубно: ТЗОВ “Ассоль”, Університет “Україна”. 2016. С. 164-166.

36. Ромашко О.М. Особливості організації обліку грошових коштів. *Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова*. 2018. № 8(73). С. 179-182.

37. Єрмолаєва М.В., Черненко К.В., Гафіяк А.М. Облік грошових коштів та застосування інформаційних облікових технологій. *Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка*. 2018. № 191. С. 215-222.

38. Меліхова Т.О., Верьовкіна А.С. Удосконалення методики перевірки грошових коштів у національній валюті. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 1. С. 24-29.

39. Подаков Є.С, Скопінська О. Організація обліку і контролю грошових коштів та шляхи їх удосконалення. “*Перспективи розвитку обліку, контролю і оподаткування в умовах глобалізації*”, матеріали Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції. Херсон: ДВНЗ “ХДАУ”, 2018. С. 70-72.

40. Дуда М.В., Кошти як об’єкт бухгалтерського обліку. 66–та студентська науково–технічна конференція. Секція “Економіка і менеджмент”: збірник тез доповідей. Львів: Видавництво Національного університету “Львівська політехніка”, 2009. С. 178-179.

41. Парді С.Р. Шляхи вдосконалення обліку грошових коштів. *Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова*. 2013. № 2(1). С. 82-86.

42. Гавриленко В.О., Олексюк І.В. Удосконалення обліку грошових коштів на підприємствах торгівлі. *Збірника наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*. 2008. № 21. С. 151-152.
43. Огійчук М.Ф. Аудит: організація і методика: навч. посіб. Київ: Алерта, 2014. 584 с.
44. Колос І.В., Радіонова Н.Й. Концептуальна модель внутрішнього аудиту на підприємстві. *Економічні науки. Серія: "Облік і фінанси". Зб. наук. пр.* Вип. 10(37). Ч. 1. 2013. С. 238-247.
45. Здирко Н.Г., Бондар А.П. Особливості проведення аудиту грошових коштів на підприємствах АПК. *Збірник наукових праць ВНАУ. Серія: Економічні науки*. 2015. № 2(53). С. 61-65.
46. Балацюк Б.А., Мартиненко В.В. Шляхи вдосконалення аудиту та аналізу грошових коштів підприємства. *Наукові роботи студентів УДФСУ. Збірник статей здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня навчально-наукового інституту облік, аналізу та аудиту Ч. 2*. Ірпінь. 2019. С. 13-17.
47. Бунда О.М., Перова О.М. Методичні аспекти аналізу фінансового стану підприємства. *Вісник КНУТД серія "Економічні науки"*. 2015. № 2(85). С. 99-107.
48. Сіменко І.В., Косова Т.Д. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб. Київ: "Центр учбової літератури", 2013. 384 с.
49. Мних Є.В. Економічний аналіз: навч. посіб. Київ: Знання, 2011. 630 с.
50. Бруханський Р.Ф. Аналіз вимог системи стратегічного менеджменту до побудови стратегічно орієнтованої системи бухгалтерського обліку. *Вісник Житомирського державного технологічного університету*. 2014. № 1(67). С. 163-169.
51. Багацька К. Економічний аналіз в управлінні діяльністю підприємств. *Економічний аналіз*. Вип. 10 Ч. 4. 2012. С. 11-14.

52. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП “Астроя”, 2020. 436 с.
53. Лега О., Каплонська А. Етапи аналізу грошових потоків: систематизація поглядів. *Соціально-компетентне управління корпораціями в умовах поведінкової економіки. Зб. наук. робіт. Ч. 2.* 2021. С. 40-42.
54. Лігоненко Л.О. Управління грошовими потоками: навч. посіб. Київ: КНТЕУ, 2005. 254 с.
55. Артюх І. Значення та аналіз грошових коштів в умовах ринкової економіки. *Економічний простір.* 2013. № 15. С. 113-118. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Evu/2009_13/Artuh.pdf
56. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 “Спрощена фінансова звітність”. Веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
57. Семенова С.М., Шпирко О.М. Управління грошовими потоками на підприємствах водного транспорту: обліково-аналітичний аспект: монографія. Київ: “Центр учбової літератури” 2015. 254 с.
58. Омельченко Ю.С. Організація обліково-інформаційного забезпечення управління малим та середнім бізнесом. *Управління розвитком.* 2013. № 17. С. 76-78.
59. Балацюк Б.А., Мартиненко В.В. Шляхи вдосконалення аудиту та аналізу грошових коштів підприємства. *Наукові роботи студентів УДФСУ. Збірник статей здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня навчально-наукового інституту облік, аналізу та аудиту Ч. 2.* Ірпінь. 2019. С. 13-17.

ДОДАТКИ

Додаток А

Статут ТзОВ "Виробничо-комерційної фірми «ІНТЕМ»"

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ МІСЬВИКОНКОМ Ликонавчий комітет Івано-Франківської міськ. адм. "09" <u>лютого</u> 1996 р. Регістраційна справа № <u>3078</u>	ЗАРЕЄСТРОВАНО зміни (доповнення) "03" <u>листопада</u> 1995 р. Регістраційна справа № <u>3078</u>
--	---

м. Івано-Франківськ,
держава Україна.

"03" листопада 1995 р.

1.1. У відповідності з досягнутою домовленістю між громадянами України, далі учасники, : Макойда Степан Васильович, що проживає в м. Івано-Франківську, по вул. Набережна 32 кв.24, Олійник Степан Дмитрович, що проживає в м. Івано-Франківську по вул. Вовчинацькій 208А кв.33, Ковбанюк Іван Іванович, що проживає в м. Івано-Франківську по вул. Будівельників 19 кв.88 та Василів Ярослав Олексійович, що проживає в м.Івано-Франківську по вул.Б.Хмельницького 82/3 кв.17, засновників підприємства "ІНТЕРВАЛ", зареєстрованого рішенням Івано-Франківського місьвиконкому N 269 від 21 серпня 1991 року, шляхом об'єднання на пайовій участі їхнього майна та грошових засобів, визначених в прибутках, майні та коштах підприємства "ІНТЕРВАЛ", що є власністю учасників, створити Товариство з обмеженою відповідальністю "ВИРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНА ФІРМА "ІНТЕМ"", далі ВКФ.

1.2. ВКФ є правонаступником прав, обов'язків та всіх грошових, майнових і немайнових зобов'язань підприємства "ІНТЕРВАЛ".

1.3. ВКФ створюється з метою здійснення господарської виробничої діяльності і отримання прибутку, для задоволення економічних інтересів учасників та працівників ВКФ, а також досягнення соціального ефекту шляхом створення нових робочих місць.

**ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ
ДІЯЛЬНОСТІ ВКФ .**

2.1. Для досягнення поставлених перед ВКФ "ІНТЕРВАЛ" завдань, останнє в установленому порядку як на Україні, так і поза її межами здійснює такі види діяльності:

- виробництво будівельних матеріалів і конструкцій (цегли, блоків, наповнювачів, покрівельних матеріалів, кам'яних, виробів залізобетону, дерева і композитних матеріалів);
- будівництво і ремонт цивільних та промислових споруд і будівель;
- виробництво металопрокату побутового і виробничого технічного призначення;
- здійснення медичної практики;
- виробництво столярних виробів;
- розробка проектно-конструкторської документації електро-монтажних робіт;
- монтажні та пусконаладжувальні роботи побутового, торговельного і промислового електрообладнання;
- ремонт та технічне обслуговування електрообладнання та електричних машин;
- електрифікація цивільних та промислових об'єктів (влаштування проводки, електроарматури, підключення електроустановок);
- посередницька діяльність в постачанні електротехнічними матеріалами та електрообладнанням);
- надання послуг і консультацій з оформленням документації по прийманню-здачі об'єктів державним контролюючим органам;

Продовження додатку А

- 2 -

- виконання ремонтно-будівельних і опоряджувальних робіт;
- виробництво меблів;
- роздрібна торгівля промисловими і продовольчими товарами (в т. ч. на комісійних засадах і закуплених у населення), швізна і виносна торгівля на промислових і колгоспних ринках;
- гуртова та дрібно-гуртова торгівля промисловими і продовольчими товарами, продукцією виробничо-технічного призначення;
- закупівля і заготівля у населення сільськогосподарської продукції;
- вирощування сільськогосподарської продукції рослинного походження;
- утримання і спорудження готелів, мотелів, пансіонатів і баз відпочинку;
- переробка сільськогосподарської продукції і виробництво продуктів харчування (м'ясомолочних, хлібобулочних, кондитерських, фруктових-овочевих і безалкогольних напоїв);
- виробництво товарів широкого вжитку господарського призначення;
- комісійна торгівля автомобілями;
- оренда та реалізація легкових і вантажних автомобілів;
- надання послуг стоянки автомобілів, їх спорудження і утримання;
- надання послуг прокату легкових та вантажних автомобілів;
- ремонт та технічне обслуговування легкових та вантажних автомобілів;
- проведення виставок, ярмарків, аукціонів;
- спорудження, утримання і здача в оренду складських та інших приміщень і площ;
- здійснення внутрішніх та міжнародних автомобільних перевезень вантажів і пасажирів (автобусами і мікроавтобусами), згідно чинного законодавства України;
- виробництво консервованої і швидкозамороженої продукції (м'яса, риби, птиці, плодів);
- надання транспортно-експедиційних послуг по перевезенню вантажів і пасажирів (автобусами і мікроавтобусами) автомобільним транспортом, згідно чинного законодавства України;
- надання посередницьких послуг шляхом участі в біржових торгах, аукціонах, тендерах, виконання брокерських, агентських, дилерських та дистрибуторських угод;
- організація азартних ігор та утримання гральних закладів (казино, більярдних, гральних автоматів);
- надання послуг громадського харчування через власну мережу барів, їдалень, кафе, ресторанів;
- надання рекламно-інформаційних послуг, консультацій з питань підприємництва, маркетингу і менеджменту;
- здійснення зовнішньоторговельних експортно-імпортних операцій в межах статутної діяльності;
- виробництво власної кулінарної продукції;
- торгівля нафтопродуктами і паливом через власну мережу заправочних станцій;
- закупівля у населення і переробка шкіри, хутра, пуху і перу;
- надання послуг внутрішнього та міжнародного туризму, організація обслуговування на підставі ліцензії;
- виробництво швейних виробів з шкіри, хутра, пір'я і перу;
- запис аудіо та відеокасет;
- організація і експлуатація салонів і студій відеопокриття, звуко- та відеозапису, прокат звуко- та відеокасет;
- підготовка і організація набору робочої сили;

Продовження додатку А

- 3 -

- надання послуг охорони майна та особистої охорони згідно чинного законодавства ;
- надання послуг типу "інжинірінг", "ноу-хау", "лізінг", експорт та імпорт наукових розробок і платежів;
- торгівля лікарськими засобами, медпрепаратами, медичною технікою, предметами догляду за хворими, виробами медичного призначення та особистої гігієни ;
- заготівля та реалізація лікарських рослин і сировини;
- розробка і виготовлення проектно-кошторисної документації на спорудження і газифікацію газопроводів і газового обладнання цивільних та промислових споруд, будівель;
- надання послуг копіювання, поліграфії на підставі ліцензії;
- здійснення науково-дослідних та проектно-конструкторських, пошукових та кошторисних робіт в галузі мікроелектронної та електронної техніки і зв'язку та побутової техніки;
- надання послуг комп'ютерного, радіо- та телекснофаксимального зв'язку ;
- розробка, впровадження та реалізація математичного і програмного забезпечення до засобів обчислювальної техніки та гральних автоматів;
- навчання, підготовка та підвищення кваліфікації спеціалістів по експлуатації та обслуговуванню електронно-касових апаратів, засобів електронно-обчислювальної техніки та зв'язку;

ПРАВОВИЙ СТАТУС.

- 3.1. ВКФ вважається створена з дня затвердження учасниками його Статуту. ВКФ набуває прав юридичної особи з дня державної реєстрації.
- 3.2. В своїй діяльності ВКФ керується цим Договором і Статутом ВКФ та вимогами чинного законодавства, рішеннями зборів учасників.
- 3.3. ВКФ є власністю його учасників на праві спільної власності, з визначенням часток кожного учасника.
- 3.4. Кожен учасник несе відповідальність по зобов'язаннях ВКФ в розмірах своєї частки.
- 3.5. Місце знаходження ВКФ : Україна, м.Івано-Франківськ вул. Воїнів-Інтернаціоналістів 12, тел. 4-61-12.

СТАТУТНИЙ ФОНД.

- 4.1. Статутний фонд ВКФ визначається у розмірі 1000000000 (один мільярд) карбованців, з яких: 250000000 крб або 25% належить Макойді Степану Васильовичу, 250000000 крб або 25% належить Василю Ярославу Олексійовичу, 250000000 крб або 25% належить Ковбанюку Івану Івановичу та 250000000 крб або 25% належить Олійнику Степану Дмитровичу.
- 4.2. Кожному учаснику на його частку у Статутному фонді видається свідоцтво ВКФ, яке не є цінним папером, а посвідчує право власності в майні ВКФ.

ПРАВА І ЗОБОВ'ЯЗКИ

- 5.1. Учасниками ВКФ можуть бути будь-які юридичні та фізичні особи, крім випадків, передбачених законодавчими актами України, котрі бажають своїми коштами взяти участь в діяльності ВКФ.
- 5.2. ВКФ може бути учасником іншого добровільного товариства, спілки й інше, як підприємницького так і не підприємницького характеру діяльності, має право створювати спільні з

- 4 -

іноземними учасниками підприємства, господарські товариства і асоціації.

5.3. Вклади в майно ВКФ за рішенням зборів учасників можуть прийматись у вигляді будівель, споруд, обладнання й інших матеріальних цінностей, цінних паперів, прав володіння і користування землею, водою й іншими природними ресурсами, а також інтелектуальною власністю, грошових засобів у національній та іноземній валюті. Учасник втрачає право розпоряджатись своїм майном, правами і коштами, переданими ВКФ у вигляді вкладу.

5.4. Незалежно в якому вигляді передано вклад, вартість його виражається в національній валюті згідно встановлених розцінок на дату внесення вкладу за погодженням учасників ВКФ.

5.5. ВКФ вправі створювати на території підприємства, що діють межами філії, представництва і дочірні підприємства, що діють на підставі положень затверджених зборами засновників. Згадані структурні утворення можуть наділятися основними і обіговими засобами за рахунок майна ВКФ.

5.6. ВКФ вправі випускати акції і облігації, порядок та умови випуску котрих визначаються зборами засновників, відповідно до законодавчих актів України.

5.7. Учасники ВКФ мають право:

- брати участь в управлінні справами ВКФ шляхом участі в зборах з правом вирішального голосу, пропорційно вкладу в майно ВКФ (1% - один голос);
- одержувати інформацію про діяльність ВКФ;
- переважне право на отримання роботи в ВКФ за спеціальністю;
- переважне право на отримання продукції, робіт і послуг, товарів, що виробляються ВКФ;
- отримувати частку в прибутках ВКФ, пропорційно вкладу в Статутний фонд;
- укладати з ВКФ цивільно-правові угоди, що не заперечуються законодавчими актами України;
- учасник ВКФ має право за згодою решти учасників уступати свою частку (або її частини) одному чи кільком учасникам ВКФ, або третім особам;
- на переважне придбання частки уступаючого її учасника, за погодженнями між ними розмірами.

5.8. Учасники ВКФ зобов'язані:

- вносити вклади (додаткові внеси) в розмірі, способом і в порядку, передбаченому установчими документами і зборами засновників;
- брати особисту участь в діяльності ВКФ, відвідувати збори учасників;
- не розголошувати комерційну таємницю та конфіденційну інформацію про діяльність ВКФ;
- утримуватись від участі в інших товариствах, підприємствах і організаціях, що конкурують з ВКФ. Не вчинювати від свого імені, чи від імені ВКФ дій, котрі б шкодили інтересам ВКФ;
- дотримуватись положень установчих документів та рішень зборів учасників.

ПРИБУТОК І ФОНДИ.

6.1. Чистий прибуток, після оплати ВКФ податків, передбачених законодавчими актами України і оплати праці його працівників, розподіляються між учасниками пропорційно їхній частці на основі рішення зборів учасників.

6.2. За рахунок власних прибутків у ВКФ створюється Резервний фонд у розмірі 25% Статутного фонду. Розмір щорічних відрахувань до Резервного фонду становить 5% суми чистого при-

- 5 -

бутку.

6.3. Порядок розподілу чистого прибутку від господарської діяльності, створення фондів розвитку виробництва, соціального розвитку та інших фондів, визначення розміру дивідентів встановлюються рішенням зборів учасників поквартально і щорічно.

6.4. Збитки ВКФ відшкодовуються за рахунок Резервного фонду, а у випадках, коли засобів цього фонду не вистачатиме, то за рахунок інших коштів і майна ВКФ або додаткових вкладів учасників на підставі рішення зборів учасників.

ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ

7.1. Органами управління ВКФ є: збори учасників, директор і ревізійна комісія.

7.2. Збори учасників є вищим органом ВКФ. Збори вправі приймати до свого вирішення будь-які питання, передбачені цим Договором, Статутом ВКФ, призначати Директора та обирати Ревізійну комісію.

7.3. Директор є виконавчим органом ВКФ, виконує рішення зборів учасників та інші обов'язки і права, що передбачені цим Договором, Статутом ВКФ, законодавчими актами України. Директор підзвітний тільки зборам учасників.

7.4. З метою контролю за діяльністю Директора створюється Ревізійна комісія. Права і обов'язки ревізійної комісії, порядок створення і кількісний склад визначаються зборами учасників.

ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ВКФ

8.1. Припинення діяльності ВКФ відбувається шляхом його реорганізації чи ліквідації за рішенням зборів учасників, а також у випадках і на умовах, передбачених законодавчими актами України.

8.2. Установчими документами ВКФ є цей Договір і Статут, на підставі і у відповідності з котрими здійснюється діяльність ВКФ.

8.3. Цей Договір підписаний громадянами:

Василів Ярослав Олексійович

Макойда Степан Васильович

Ковбанюк Іван Іванович

Олійник Степан Дмитрович

м. Івано

Додаток Б

Фінансова звітність за 2020 року

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство ТОВ ВКФ "Інтем"

Територія ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА

Організаційно-правова

форма господарювання колективна

Вид економічної діяльності

Оптова торгівля комп'ютерами,
перевіфійним усяикуванням і
програмним забезпеченням

Середня кількість працівників, осіб

4

Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком

Адреса, телефон: Заклинських, буд. 8, м. ІВАНО-ФРАНКІВСЬК, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл. 76019

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

за КОАТУУ

за КОПФГ

за КВЕД

КОДИ

2021	01	01
20545919		
2610100000		
240		
46.51		

1. Баланс на 31.12.2020

Форма N 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002	()	()
Незавершені капітальні інвестиції	1005	6.5	0
Основні засоби:	1010	72.3	56.6
первісна вартість	1011	441.9	448.4
знос	1012	(369.6)	(391.8)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0	
Інші необоротні активи	1090	24.3	24.3
Усього за розділом I	1095	103.1	80.9
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	183	120
у тому числі готова продукція	1103	171.3	80
Поточні біологічні активи	1110	0	
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	65.4	51
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	157.4	120
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	10	2
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	
Гроші та їх еквіваленти	1165	6	5
Витрати майбутніх періодів	1170	91.8	121
Інші оборотні активи	1190	11.3	10.1
Усього за розділом II	1195	529.9	509.1
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	633	590

Продовження додатку Б

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	10	10
Додатковий капітал	1410	3	3
Резервний капітал	1415	2.5	2.5
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	120.5	136
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Усього за розділом I	1495	136	151.5
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0	
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	107	81.5
розрахунками з бюджетом	1620	181.5	166.4
у тому числі з податку на прибуток	1621	5.4	3.4
розрахунками зі страхування	1625	1.4	2
розрахунками з оплати праці	1630	0.2	5
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	206.9	180.2
Усього за розділом III	1695	497	438.5
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Баланс	1900	633	590

2. Звіт про фінансові результати
за _____ Рік 2020 р.

Форма N 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2126	1860.9
Інші операційні доходи	2120	0	0
Інші доходи	2240	0	0
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	2126	1860.9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1664.6)	(1205.6)
Інші операційні витрати	2180	(442.5)	(625.3)
Інші витрати	2270	0	()
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(2107.1)	(1830.9)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	18.9	30
Податок на прибуток	2300	(3.4)	(5.4)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	15.5	24.6

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

Олійник Степан Дмитрович
(ініціали, прізвище)

Франкевич Юлія Миколаївна
(ініціали, прізвище)

Фінансова звітність за 2019 року

S0600113

Додаток 1
до Національного положення
(стандарту) бухгалтерського обліку 25
«Спрощена фінансова звітність»
(пункт 5 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство **ТОВ ВКФ "Інтег"**

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ

Територія **ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА**

за ЄДРПОУ

20545919Організаційно-правова
форма господарювання

за КОАТУУ

2610100000**колективна**

за КОПФГ

240

Вид економічної діяльності

**Оптова торгівля комп'ютерами,
периферійним устаткуванням і
програмним забезпеченням**

за КВЕД

46.51

Середня кількість працівників, осіб

5

Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком

Адреса, телефон

**Заклинських, буд. 8, м. ІВАНО-ФРАНКІВСЬК, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл.,
76019****777350**1. Баланс на **31.12.2019** р.

Форма N 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи			
первісна вартість	1000	0	0
накопичена амортизація	1001		
Незавершені капітальні інвестиції	1002	()	()
Основні засоби:	1005	0	6.5
первісна вартість	1010	93.5	72.3
знос	1011	441.9	441.9
Довгострокові біологічні активи	1012	(348.4)	(369.6)
Довгострокові фінансові інвестиції	1020	0	
Інші необоротні активи	1030	0	
Усього за розділом I	1090	24.3	24.3
II. Оборотні активи	1095	117.8	103.1
Запаси:			
у тому числі готова продукція	1100	205.3	188
Поточні біологічні активи	1103	152.9	171.3
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1110	0	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1125	72.2	65.4
у тому числі з податку на прибуток	1135	150.3	157.4
Інша поточна дебіторська заборгованість	1136	0	
Поточні фінансові інвестиції	1155	9.4	10
Гроші та їх еквіваленти	1160	0	
Витрати майбутніх періодів	1165	4.4	6
Інші оборотні активи	1170	43.9	91.8
Усього за розділом II	1190	11.5	11.3
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1195	497	529.9
Баланс	1200	0	
	1300	614.8	633

Продовження додатку В

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	10	10
Додатковий капітал	1410	3	3
Резервний капітал	1415	2.5	2.5
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	95.9	120.5
Неоплачений капітал	1425	(0)	()
Усього за розділом I	1495	111.4	136
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0	
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	0	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	
товари, роботи, послуги	1615	89.9	107
розрахунками з бюджетом	1620	173.2	181.5
у тому числі з податку на прибуток	1621	7	5.4
розрахунками зі страхування	1625	4.7	1.4
розрахунками з оплати праці	1630	18.1	0.2
Доходи майбутніх періодів	1665	0	
Інші поточні зобов'язання	1690	217.5	206.9
Усього за розділом III	1695	503.4	497
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	
Баланс	1900	614.8	633

2. Звіт про фінансові результати

за Рік 2019 р.

Форма N 2-м

Код за КУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1860.9	2386
Інші операційні доходи	2120		0
Інші доходи	2240		8.1
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	1860.9	2394.1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1205.6)	(1641.9)
Інші операційні витрати	2180	(625.3)	(713.4)
Інші витрати	2270	()	(0)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(1830.9)	(2355.3)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	30	38.8
Податок на прибуток	2300	(5.4)	(7)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	24.6	31.8

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

Василів Ярослав Олексійович

(ініціали, прізвище)

Франкевич Юлія Миколаївна

(ініціали, прізвище)

Фінансова звітність за 2018 року

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу І)

Фінансова звітність малого підприємства

		КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)		2019	01	01
Підприємство	ТОВ ВКФ "Інтеґ"	за ЄДРПОУ 20545919		
Територія	ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА	за КОАТУУ 2610100000		
Організаційно-правова форма господарювання	колективна	за КОПФГ 240		
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля комп'ютерами, перевирферійним усаикуванням і програмним забезпеченням	за КВЕД 46.51		
Середня кількість працівників, осіб	5			
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон: Заклинських, буд. 8, м. ІВАНО-ФРАНКІВСЬК, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА обл. 76019				

1. Баланс на 31.12.2018

Форма N 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітної року	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002	()	()
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0
Основні засоби:	1010	114.7	93.5
первісна вартість	1011	441.9	441.9
знос	1012	(327.2)	(369.6)
Довгострокові біологічні активи	1020	0	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0	
Інші необоротні активи	1090	24.3	24.3
Усього за розділом I	1095	139	117.8
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	244.1	205.3
у тому числі готова продукція	1103	161	152.9
Поточні біологічні активи	1110	0	
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	73	72.2
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	100	150.3
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	0	9.4
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	
Гроші та їх еквіваленти	1165	11	4.4
Витрати майбутніх періодів	1170	23	43.9
Інші оборотні активи	1190	11	11.5
Усього за розділом II	1195	623.1	497
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
	1200		
Баланс	1300	762.1	614.8

Продовження додатку Д

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	10	10
Додатковий капітал	1410	3	3
Резервний капітал	1415	2.5	2.5
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	94.3	95.9
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)
Усього за розділом I	1495	106.8	111.4
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	107.9	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	111	89.9
розрахунками з бюджетом	1620	181	173.2
у тому числі з податку на прибуток	1621	8	7
розрахунками зі страхування	1625	5	4.7
розрахунками з оплати праці	1630	21	18.1
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	222	217.5
Усього за розділом III	1695	655.9	503.4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
Баланс	1900	762.1	614.8

2. Звіт про фінансові результати
за _____ Рік 2018 р.Форма N 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2386	2750
Інші операційні доходи	2120	0	0
Інші доходи	2240	8.1	0
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	2394.1	2750
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1641.9)	(2342)
Інші операційні витрати	2180	(713.4)	(123)
Інші витрати	2270	0	(283.1)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(2355.3)	(2748.1)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	38.8	1.9
Податок на прибуток	2300	(7)	(0.3)
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	31.8	1.6

Керівник

(підпис)

Василів Ярослав Олексійович
(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

Франкевич Юлія Миколаївна
(ініціали, прізвище)

Додаток Е

Система показників комплексного аналізу грошових коштів підприємства

№	Показники	Формула розрахунку	Умовні позначення	Оптимальне значення, динаміка
1	2	3	4	5
1	Аналіз динаміки грошових активів			
1.1	Абсолютне відхилення	$A_B = \Gamma A_2 - \Gamma A_1$	A_B – абсолютне відхилення за методом ланцюгових підстановок тис. грн; ΓA_2 – вартість грошових активів звітного періоду, тис. грн; ΓA_1 – вартість грошових активів попереднього періоду, тис. грн.	Диференційоване
1.2	Відносне відхилення (темپ приросту)	$B_B = \frac{\Gamma A_2 - \Gamma A_1}{\Gamma A_2} \times 100\%$	B_B – відносне відхилення за методом ланцюгових підстановок, %.	Диференційоване
1.3	Середній темп приросту	$\Gamma_P = \frac{\frac{\Gamma A_n - \Gamma A_1}{\Gamma A_1}}{n} \times 100\%$	Γ_P – середній темп приросту, %; ΓA_n – вартість грошових активів за останній період, тис. грн; n – кількість періодів, що аналізуються	Диференційоване
1.4	Середньорічна вартість грошових активів	$\Gamma A_C = \frac{\Gamma A_{кін} - \Gamma A_{поч}}{2}$	ΓA_C – середні залишки грошових активів, тис. грн; $\Gamma A_{кін}$ – вартість грошових активів на кінець періоду, тис. грн; $\Gamma A_{поч}$ – вартість грошових активів на кінець початок, тис. грн;	Зростання
1.5	Коефіцієнт надходження грошових активів	$\frac{\Gamma A_{над}}{\Gamma A_{к.р.}}$	$\Gamma A_{над}$ – грошові активи, що надійшли за аналізований період $\Gamma A_{к.р.}$ – вартість грошових активів на кінець періоду	Диференційоване
1.6	Коефіцієнт вибуття грошових активів	$\frac{\Gamma A_{виб}}{\Gamma A_{п.р.}}$	$\Gamma A_{виб}$ – грошові активи, що вибули за аналізований період $\Gamma A_{п.р.}$ – вартість грошових активів на початок періоду	Диференційоване
1.7	Коефіцієнт приросту грошових активів	$\frac{\Gamma A_{над} - \Gamma A_{виб}}{\Gamma A_{п.р.}}$	$\Gamma A_{над}$ – грошові активи, що надійшли за аналізований період $\Gamma A_{виб}$ – грошові активи, що вибули за аналізований період $\Gamma A_{п.р.}$ – вартість грошових активів на початок періоду	Диференційоване
2	Аналіз ваги грошових активів у сукупних та оборотних активах			
2.1	Питома вага грошових активів у сукупних активах підприємства	$PB_{\Gamma A-A} = \frac{\Gamma A}{A} \times 100\%$	$PB_{\Gamma A-A}$ – питома вага грошових активів у сукупних активах, %; ΓA – вартість грошових активів тис. грн; A – вартість актив, тис. грн.	8-10%
2.2	Питома вага грошових коштів в оборотних активах	$PB_{\Gamma A-OA} = \frac{\Gamma A}{OA} \times 100\%$	$PB_{\Gamma A-OA}$ – питома вага грошових коштів активів в оборотних активах, %; OA – вартість оборотних активів тис. грн.	10-15%
3	Оцінка фінансової рівноваги та ділової активності підприємства			
	Оцінка ліквідності та платоспроможності			

Продовження додатку Е

1	2	3	4	5
3.2	Коефіцієнт швидкої ліквідності	$K_{шл} = \frac{OA - Z}{ПЗ}$	$K_{шл}$ – коефіцієнт швидкої ліквідності; ОА – сума оборотних активів, тис. грн; З – вартість запасів, тис. грн.	0,6 – 0,8
3.3	Коефіцієнт поточної (загальної) ліквідності	$K_{пл} = \frac{OA}{ПЗ}$	$K_{пл}$ – коефіцієнт поточної ліквідності; ПЗ – сума поточних зобов'язань, тис. грн.	2-2,25
Оцінка ділової активності				
3.13	Коефіцієнт оборотності грошових активів	$KO_{ГА} = \frac{ВхГП}{ГА_c}$	$KO_{ГА}$ – коефіцієнт оборотності грошових активів; ВхГП – вихідний грошовий потік за період, що аналізується, тис. грн; $ГА_c$ – середня сума грошових активів, тис. грн.	Зростання
3.14	Період обороту грошових активів	$ПО_{ГА} = \frac{ГА_c \times 365}{ВхГП}$	$ПО_{ГА}$ – період обороту грошових активів, дні.	Скорочення
4.3	Факторний аналіз формування грошових активів (за даними Балансу)	$\Delta ГА = \Delta ВК + \Delta Зб + \Delta ДвЗ + \Delta ПЗ - \Delta НА - \Delta (ОА - ГА) - \Delta ГА + \Delta ЗГВ$ Δ – абсолютна зміна відповідного показника у періоді, тис. грн; ГА – гроші та їхні еквіваленти, тис. грн; ВК – власний капітал, тис. грн; ДвЗ – довгострокові зобов'язання і забезпечення, тис. грн; ПЗ – поточні зобов'язання і забезпечення, тис. грн; НА – необоротні активи, тис. грн; (ОА – ГА) – оборотні активи за вирахування грошових активів, тис. грн; ГВ – необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу, тис. грн; ЗГВ – зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утриманими для продаж, та групами вибуття, тис. грн.		

* Джерело: [57, с. 84-89].